

2x

1 • 2025

TOUKOKUU

Julkaisija:
Kakskertaseura ry

KAKSKERTA

SAARET SALMIEN SYLISSÄ

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Kakskertapäivät 2025	4
Kalliola – Kakskertaseuran vuoden 2025 kylä	6
Lähemmäksi luontoa- aloita omalta pihalta.....	12
Luontopoluilla kevättä etsimässä	19
Sadunomaista kesänviettoa saarillamme.....	23
Kakskerran Nuorisoseuran kevään näytelmässä palataan Paratiisiin ...	26
Puumerkit	27
Muistoja uimakoulusta	28
Tämä on Sunnuntaisaari.....	34
Lähes sata vuotta täyttä elämää	36
Kakskertaseuran hallitus	41
Tapahtumakalenteri 2025	44
Monessa mukana.....	46
(Ilmoituksia)	47-55
2X-lehden toimitus.....	56
Kakskertaseura ry ja hallitus – yhteystiedot; liity jäseneksi	57
Kakskertaseuran myyntituotteet.....	59

Kansikuva: Saarille tultaessa on Satavan sillan jälkeen taideteos, missä Kakskerran kunnan vaakunaan on lisätty Anja Narjuksen ideoima teksti ”Kakskerta – saaret salmien sylissä”. Kun olet kahlannut tämän lehden läpi, tulee lopussa eteen sama tunnus, missä näkyy taakse lisätty toinen mietelause, tervetulotoivotuksena. Tunnus on valmistunut vuonna 2005.

Pääkirjoitus

Juhlavuoden tervehdys Kakskertaseuran jäsenille ja yhteistyökumppaneille!

Juhlavuotta vietämme yhdessä saarelaisten kanssa Kakskertapäivillä 28.6. Seuraintalolla, päävastuu Kakskertaseuralla, muiden yhdistysten avustuksella.

Kakskertaseura ry on nyt 70-vuotias, 6.5.1955 Huvilanomistajain Yhdistys

merkattiin yhdistysrekisteriin. Pakkolii-toksen kautta 1968 seuran toiminta ja tavoitteet piti uusia. Nimi ja säännöt uusittiin ja Oikeusministeriö hyväksyi muutokset loppuvuonna 1975, yhdistyksen nimeksi tuli Kakskertaseura ry.

Alkuajoista seuran jäsenmäärä on kasvanut alta sadasta nykyiseen 860 paikkeille, jonka se saavutti 2014. Joissain tavoitteissa on kirjattu tuhannen jäsenen raja, mutta kaupunki ei halua siihen panostaa.

Kakskertaseuran tarkoituksena on jatkossakin työskennellä Kakskerran luonnonarvoihin perustuvan asuinympäristön kehittämiseksi. Kehittämistyössään seura vaalii alueen erityispiirteitä ja historiaa. Kuunnella asukkaiden ilmaisemia epäkohtia ja viedä niitä päättäjiin tietoon. Järjestää jäsenkuntaa palvelevia koulutus-, keskustelu- ja viihdetilaisuuksia.

Jäsenille tiedoksi, ottakaa vapaasti yhteyttä seuraan, me kiitämme siitä.

*Hyvää kesää toivottaen
Raimo Västinsalo*

Kuva: Tuire Lindqvist.

Kakskertapäivät 2025

Kakskertaseuran taival alkoi 70 vuotta sitten, kun sen edeltäjänä toiminut Kakskerran Huvilanomistajain Yhdistys aloitti toimintansa. Näinä vuosikymmeninä seura on vaalinut ja ylläpitänyt positiivista kotiseutuhenkeä ja vaikuttanut asukkaiden asumisolosuhteisiin liittyvien asioiden valmisteluun.

Tänä vuonna Kakskertaseuralla on vetovastuu saarten yhdistysten yhdessä järjestämien Kakskertapäivien toteutuksessa. Tilaisuus on kaikille saarelaisille ja heidän ystävilleen tarkoitettu avoin ja ilmainen tapahtuma. Päivien ohjelma on pääosin seuraava:

Pe 27.6. klo 17 päivien talkoot Kakskerran Seuraintalolla

(Samppaantie 90, Satava)

Tapahtumapaikan järjestelyt: osastot, myyntipaikat, penkit, lavan koristelu ym.

La 28.6. klo 11-15 Päätaphtuma Kakskerran Seuraintalolla

- Päivän teema:** Elämää meren äärellä
Seuraintalolla näyttely saarten ja Kakskertaseuran vaiheista
- Päivien avaus:** Seuran puheenjohtaja **Raimo Västinsalo**
- Musiikki:** Laivaston soittokunnan varusmiesorkesteri, soittaa kolme settiä merihenkistä musiikkia
- Käräjäosuus:** Kakskertalaulu **Jaana Majatie**
Säestys **Rami Aaltonen**
Käräjäpuhe **Pentti-Oskari Kangas**
Vuoden Kakskertalaisen julkistaminen
- Muu ohjelma:** Yhdistysten esittelypisteet
Arpojen myyntiä
Buffetti
Arvonta ja palkintojen jako
Kepparikisa
Muksula
Poniajelua
Nuuskut

Juonto ja välipuheet: *Helena Lindström*

Kapulan vaihto vuoden 2026 Kakskertapäivien vetäjälle

Varsinaissuomalaisten laulu

(Yksityiskohtainen ohjelma jaetaan myöhemmin jäsentiedotteena)

Su 29.6. klo 17 päivät päättävä jumalanpalvelus ja kirkkokahvit Kakskerran kirkossa.

KAKSKERRAN SEURAIN TALO

Seuraintalo toimii tämänvuotisen Kakskertapäivän päätapahtuman pitopaikkana. Päivän teema ”Elämää meren äärellä” juontuu myös luontevasti talon historiaan, onhan se aikoinaan, v. 1934, rakennettu Turun Merisuojeluskunnan Kakskerran-Hirvensalon divisioonan tukikohdaksi. Joukko-osaston toiminta keskittyi meripuolustukseen.

Suojeluskuntaideologia perustuu vahvaan maanpuolustustahtoon ja toiminnan tueksi tarvittiin ampumarata. Se raivattiin talon viereiselle aukealle, jossa ampumaharrastuksen lisäksi harjoitettiin monenlaista urheilutoimintaa. Urheilukenttäkäytössä alue toimii edelleenkin, ampuminen on tosin siellä lopetettu.

Päärakennus on säilynyt ryhdissään, joskin peruskorjaustarpeita siellä on. Talo sopii erinomaisesti juhlapaikaksi. Siellä on alusta asti harrastettu myös näyttelytoimintaa ja nykyisinkin Kakskerran Nuorisoseura järjestää siellä kesäte-

atterinäytäntöjä. Muista tapahtumista yksi mieliinpainuvimmista oli Kakskertaseuran vuonna 2017 järjestämä itsenäisyysiemme juhluvuoden varjolinna-juhlat.

Seuraintalo on nykyisin MTK-Kakskerran ry:n omistuksessa ja sitä käyttävät monet saarilla toimivat yhdistykset ja yhteisöt. Sen historiasta ja taustoista on laaja erinomainen artikkeli seuran 2x-lehdessä 2*2023. Lehti löytyy myös osoitteesta www.kakskertaseura.fi

Kalliola – Kaks kertaseuran vuoden 2025 kylä

Kaks Kerranjärven eteläpuolella, Brinkalaan sittemmin sulautuneen Haaviston kylän ja Myllykylän välissä sijaitseva Kalliolan kylä tunnettiin nimellä Kullela aina 1900-luvun alkuun saakka. Keskiajalla asutetussa kylässä oli uuden ajan alussa kaksi taloa. Toinen taloista oli aika ajoin autiona ja hävisi kokonaan ilmeisesti 1670-luvulla. Vuonna 1755 Kullelan kantatalo jaettiin puoliksi Jaakko Matinpojan (Knuutinpojan?) ja Anna Heikintyttären poikien kesken. Heikki Jaakonpojan

puolikkaasta tuli Alitalo (Nedergård) ja Juho Jaakonpojan puolikkaasta Ylitalo (Uppgård). Molempien arvo oli 7/24 uutta manttaalia.

Heikki Jaakonpoika myi Alitalon vuonna 1763 Brinkhallin patruunalle H. J. Kreij'lle, joka luovutti sen Kaarinan emäkirkon alaisuudessa aloittaneelle kappeliseurakunnalle saarnaajan puustelliksi. Saarnamiehen vaatimattomassa asuintalossa asuivat 1700-luvun jälkipuoliskolla ainakin Henrik Reilin, Jacob Utter sekä

Nedergårdin eli Alitalon vuonna 1743 rakennettu asuintalo palveli pitkään (1763–1909) Kaks Kerran saarnamiehen ja kappalaisen virkatalona. Kuva kirjasta Raimo Narjus, Kaks kertaa kiertämässä, s.62.

Ylitalon rakennukset sijaitsivat samaisella kyläkumpareella kuin Alitalo. Ylitalon pihapiirissä oli kaksi asuinrakennusta. Brinkhallin kartanon työväen käytössä olleet rakennukset purettiin 1950-luvun lopulla. Jäljelle jäi ainoastaan pieni kivikellari, joka häähöttää vanhassa kuvassa rinteessä pääarakennuksen päädyn alapuolella. Kaksikertaa kiertämässä, s. 62.

Henrik Rangelius ja 1800-luvun alkupuoliskolla mm. Matts Blomberg ja Johan Fleege perheineen. Vuonna 1860 Kaksikerta sai ensimmäisen oman kappalaisen. Tehtävään nimitettiin Gustaf Ferdinand Mellberg, Kaarinan kirkkoherran poika, joka oli jo muutaman vuoden hoitanut saarnaajan tointa. Saarnaajan puustelli jatkoi kappalaisen virkatalona. Talosta käytettiin yleensä sen ruotsinkielistä nimeä Nedergård.

Kappalaisen virkataloon kuului 1880-luvulla 4,5 hehtaaria peltoa, niittyä noin 6,5 hehtaaria sekä metsää 23 hehtaaria. Tilan vuonna 1743 rakennettu hirsirunkoinen päärakennus todettiin 1890-luvun alussa niin huonokuntoiseksi, ettei kappalainen halunnut sitä enää pitää. Nedergård päätettiin myydä ja sen tu-

loilla hankkia uusi pappila. Hanke toteutui vuonna 1909, jolloin Kaksikerran seurakunnan pappila siirtyi Satavan puolelle Hennalaan.

Ylitalon omistajat vaihtuivat 1700- ja 1800-luvulla melko usein. Vuonna 1902, jolloin Carl Johan Heleniuksen perikunta myi Ylitalon huutokaupalla, oli kylän nimi jo muuntunut Kalliolaksi. Tilan osti Juho Gustafsson. Vuonna 1909 Ylitalo siirtyi hänen pojalleen Kaarlo Heikki Merivuorelle, joka hankki omistukseensa myös Alitalon. Yhdysviljelyksessä olleen tilakokonaisuuden hän nimesi kylän mukaisesti Kalliolaksi. Maarekisterissä Ylitalo ja Nedergård säilyivät erillisinä, vaikka ne käytännössä muodostivat yhden omistajan viljelemän Kalliolan tilan. Kalliolan pinta-ala oli 106 hehtaaria. Vuon-

Geometrisk Charta
Kusken, hante och Kärnkertas
Kemmans Uger, lögnen a Kärnkerta Gg,
St Carins Jern, Nye Kärnkerta Ulo Lär,
Till Kärnkerta, af vnderstelt,
Ordinarie Landmätare Enn 1768
Jas. Kärnkerta.

Charlz afwist vid laga förord till
 tinget med Åke och Åkerens öfver-
 samt tillika med Herrskapet förord-
 nade för Kullala ställe och förste
 Herrmannus Reger af Kullala ställe
 förste Herr Reger af Kullala ställe
 Herrmannus Reger af Kullala ställe
 Herrmannus Reger af Kullala ställe

Vuonna 1797 laadittu Isojakokartta. Nedergårdin eli Alitalon maat ja kylätonttiosuus on merkitty karttaan kirjaimella D ja Ylitalon kirjaimella C. Haaviston Kantatalon omistukset on osoitettu A- ja B-kirjaimilla. Alitaloon kuuluneet torpan (Tyynelän?) rakennusten kohdalla on numero 22. Senapsskog on kartan oikeassa alakulmassa (34). Kansallisarkisto, Digitoidut aineistot.

na 1918 Kalliola siirtyi kaupan myötä Brinkhallin omistajille.

Kullelan verotalon ja Haaviston kantal-
talon kesken vuonna 1787 laaditun iso-
jakokartan mukaan pääosa Kullelan ky-
län maista sijaitsi järven puolella, mutta
sillä oli kapeahko varsi, joka ulottui Vap-
parille – aivan kuten yhä nykyisinkin.
Sille kuului vanhastaan myös pieni eril-
linen rantapalsta, Senapsskog, joka si-
jaitsi Ollilan ja Laalahden kylien välissä.
Kullelan talojen asuinpihat sijaitsivat
kylämäen koillis- ja kaakkoispuolella.
Näistä Alitalon rakennukset (kartassa D)
sijaitsevat edelleen alkuperäisellä pai-
kalla. Isojakokarttaan on merkitty myös

Alitalon mailla sijainnut ruotutorppa,
jonka paikkeilla on nykyisin Tyynelän
talo. Siinä asuivat 1700-luvun jälkipuo-
liskolla laivamiehet Johan ja Matias Ing-
man perheineen. Ylitalolla oli 1800-lu-
vun puolivälissä Rajamäki-niminen
torppa.

Kylämäellä oli 1950-luvulle saakka kol-
me asuinrakennusta, joista kaksi oli Yli-
talon ja yksi Alitalon pihapiirissä, sekä
lukuisa joukko talousrakennuksia. Taloi-
sa asui kuusi Brinkhallin kartanon muo-
namiesperhettä. Työntekijöiden kulke-
mista helpotti kartanon hankkima lossi,
josta muistuttaa yhä ent. Haaviston ky-
län puolella oleva Lauttaranta. Lossi on

Ylitalon toisen asuinrakennuksen, vaarinpirtin, Juho Gustafsson säilytti käytössään vielä senkin jälkeen, kun maat oli myyty. Kakskertaa kiertämässä s. 62.

Kalliolan Nedergårdin pihapiiriä. Kuva Museon informaatiportaali (MIP), Sanna Kupila 2019.

merkitty 1950-luvun jälkipuoliskon peruskartoihin.

Ylitalolle aikoinaan kuuluneet rakennukset purettiin vuonna 1958. Nykypäiviin niistä on säilynyt ainoastaan pieni luonnonkivikellari. Kalliola oli käytännössä osa Brinkhallin kartanoa aina vuoteen 1967, jolloin se siirtyi kaupan myötä Ellen Rambergin jälkeläisiltä Ritva ja Pentti Palmusen omistukseen. Alitalon kapalaisajoilta periytyvä talo – virallisesti Kalliolan Nedergård – palvelee nykyään Palmusten ”kotimuseona” ja loma-asuntona.

Kalliolan kylän maat säilyivät lohkomattomina aina 1950-luvulle saakka. Vuosina 1954–55, jolloin Nedergårdin ja Ylitalon omisti Ellan Ulrika Margaretha Ramberg, niistä erotettiin neljä palsta:

Kalliolanpelto (omistaja Eugen Ensio Yrjönen), Vähämäki (Aksell Aleksander ja Elsa Elviira Sjöblom), Tyynelä (Kaarlo Mauno ja Anna Maria Viljanen) ja Leppälahti (Eero Ensio Alanen). Vähämäki ja Tyynelä sijaitsevat Vapparintien varressa. Samoin palsta Kalliolanpelto, jolla ei ole nykyisin rakennuksia. Leppälahti on Kaksikerranjärven rannalla.

Kullelan kylän ulkomaapalsta, Senapskog, sai ensimmäiset asukkaat vuonna 1917, jolloin Kalliolan tilat vuoden verran omistanut K. E. Harjula vuokrasi sen Kaarlo ja Amanda Saariselle. Kalastuksesta elantonsa saanut pariskunta rakensi paikalle yksihuoneisen asumuksen. Se purettiin 1940-luvulla, jolloin Rambergit myivät alueen vuorineuvos Allan Stafansille. Arkkitehti Erik Bryggmanin piirustuksin vuosina 1945–1946 rakenne-

tun Villa Staffansin osti vuonna 1952 Kaksikerran seurakunta, joka korjasi sen pappilaksi. Kun Kaksikerran seurakunta liitettiin Martin seurakuntaan vuonna 1959, pappilasta tuli leirikeskus ja se sai nimen Senaps eli Sinappi.

Kalliolan kylän rannat pysyivät miltei rakentamattomina aina 1960-luvulle saakka, eikä niille myöhemminkään syn-

tynyt yhtä taajaa kesämökkiasutusta kuin naapurikyliin. Vuonna 2022 voimaan tullut Kalliolan ranta-asemakaava, joka käsittää myös naapurikylien (ent. Haavisto ja Mattila) rantama-alueet, mahdollistaa muutaman uuden omakotitalon rakentamisen. Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet on kaavassa säilytetty ja Kalliolan Nedergårdin vanhat rakennukset suojeltu.

Vuorineuvos Allan Staffansille Erik Bryggmanin piirustuksin rakennettu huvila, joka palveli Kaksikerran seurakunnan pappilana vuosina 1952–1959. Leirikeskus Sinapin nimi on johdettu palstan alkuperäisestä nimestä Senapsskog. Kuva Heikki Havas, Arkkitehtuurimuseo, Finna.

Lähemmäksi luontoa - aloita omalta pihalta

Monet meistä ihastelevat luontoa ja vaihtelevia näkymiä. Etenkin kevään vihreys, perhoset, kurkiaurat, joutsenet ja muuttolinnut herättävät meidät luonnon äärelle. Ihastelemme melkein lapsenomaisesti krookuksia, sinililjoja, sitruunaperhoseja, kiuruja ja kimalaisia talven hiljaisuuden jäljiltä. Puut, pensaat, ruohot ja muut kasvit räjäyttävät maiseman vihreäksi parissa päivässä. Kaikki näyttää elävän.

Osa elävää systeemiä

Olen aina pitänyt luonnosta. Olen ollut siellä kuin kotona, seurailut, tutkaillut, rakennellut majoja ja mielikuvittellut. Lapsena luonto kiinnosti: Avara luonto ja Merten salaisuudet televisiosta, kirjahyllyssä Eläinten maailma. Jostain syystä saimme myös liittyä Safari-kortti -kerhoon, kiitos siitä vanhemmille.

Kiinnostus, tai ehkä enemmänkin luontosuhde, ei kuitenkaan vienyt biologiksi tai luontoalalle suoraan. Yhteys kuitenkin luontoon säilyi ja perheemme löysi itselleen kodin Kaksikerrasta. Enpä tien-

Eläinten maailma -kirjasarjaa tuli selailtua.

nyt silloin, että Turun saaristo, lounais-Suomi olisi yksi rikkaimmista ympäristöistä aloittaa paluu luonnon ja elävän systeemin luo.

Yli 2000 havaintoa, lähes 800 lajia - omalta pihalta

Olen omaa luontosuhdettani vahvistanut nyt noin vuoden 2020 koronakeväästä lähtien. Välillä on ollut hengästyttävää huomata, miten paljon elävää on ihan

Safarikorttikerho oli värikäs ja monipuolinen kokonaisuus - tallessa edelleen.

omalta kotiovelta lähtien. Niitä ei vain ole huomannut. Ei ole osannut. Mutta vielä enemmän syy on ollut se, että ei ole ollut aikaa pysähtyä näkemään ja aistimaan sitä elävää systeemiä ympärillämme, joka liittyy meihin erottamattomasti.

Omalta kotipihalta ja puutarhasta olen tehnyt iNaturalist-sovellukseen toistatuhatta havaintoa, jotka edustavat satoja eri lajeja. Eli ei tarvitse mennä meidän saaria tai edes omaa pihaa edemmäs voidakseen aloittaa tämän harrastuksen.

Pitää muistaa, että en ole luontoasiantuntija, en edes vakavasti otettava minikään lajiston tuntija. En tunnista lintuja äänestä ja huonosti kuvistakin. En tiedä

perhosista, kovakuoriaisista, kasveista, sammalista, jäkälistä, kukista, sienistä tai muistakaan mitään tunnistamiseen liittyvää, kuten rakennetta tai esiintymistä. Mutta osaan pysähtyä ja nähdä yhä paremmin elon kirjoja. Sitä elävää systeemiä ja sen kerroksia luonnossa, jossa yksi taso ja lajisto liittyy toiseen.

iNaturalist ja Suomen lajitietokanta

Olen siis tavisharrastaja, jolle iNaturalist-sovellus on mahdollistanut Safarikorttikerhon jatkumisen ja linkittämisen suoraan omaan puutarhaan ja elinympäristöön. Kaikki elävä käy iNaturalistiin: kasvit, hyönteiset, nisäkkäät, sienet, aivan kaikki elävä. iNaturalistin lisäksi on muita tekoälypohjaisia sovelluksia, kuten Seek, BirdNET ja Muuttolintujen kevät. Itse tykästyin iNaturalistin monipuolisuuteen, helppoon käytettävyyteen ja asiantuntijuuteen. Lisäksi havainnot ovat osa Suomen Lajitietokeskuksen tietokantoja, jossa ne ovat tutkijoiden ja muiden käytettävissä. Tämä tuntui hienolta, että omat havainnot voivat olla osa asiantuntijoiden tutkimusaineistoa.

Käyttö on helppoa: ota puhelimesi kuva kohteesta, sijaintitietoineen jos mahdollista, se helpottaa lisäämistä. Lisää kuva iNaturalist-sovellukseen. Kysy sovellukselta ehdotuksia lajista ja tallenna havaintosi. Yhteisö varmistaa ja vahvistaa lajin, jos se on mahdollista. Aina se ei ole: itse olen oppinut, että esimerkiksi monilla kaksisiipisillä lajin määrittäminen ei aina onnistu kännykkäkuvista. Mutta

se ei haittaa, havainto on havainto ja eliö on eliö seuranamme, vaikka sitä ei lajilleen pystyisikään määrittämään.

Upeita havaintoja - hienoja kohtaamisia

Nykyisin tulee oltua aina luonnossa, myös kaupunkimiljöössä, koska elämää on lähes kaikkialla. Havaintoja on tullut tehtyä jo reilut 6000, joista lajitasolle on päätenyt vajaa 1600. Kaikki Suomesta, valtaosa pihapiiristä ja lähimaastosta. Mutta nykyään aina tulee havainnoitua, myös matkoilla, jos jotain mielenkiintoista osuu silmään.

Onko 6000 havaintoa paljon? Tai 1600 lajia? Suomessa on noin 50.000 havaittua lajia ja havaintoja eri tietokannoissa noin 55.000.000 ja määrä kasvaa (laji.fi). Osin kiitos meidän kansalaishavaintojen. Saan siis vielä jonkin aikaa kohdata uusia lajeja, ei lopu kesken.

Oma lukunsa on tietysti tulokaslajit ja ilmaston ja elinympäristöjen muuttuessa uusien lajien saapuminen alueelle. Yksi saarilta paikkansa löytänyt näyttävä tulokaslaji taitaa olla ampiaishämähäkki.

Seuraavaksi muutamia oman pihan ja lähiympäristön havaintoja herättämään kiinnostusta. Tavis-luontoharrastajankin voi tehdä upeita havaintoja, kunhan pysähtyy ja avaa aistit.

Olen päässyt kohtaamaan upeita eliöitä ja nähdä lajien runsautta ympärilläni. Leppäkerttuja on tullut vastaan 11

lajia, luteita 84, kärsäkkäitä 21, niitä kaksisiipisiä (Lahko Diptera) 217, hämähäkkejä 74, perhosia 420 ja muita eliöitä satoja sienistä sammaliin ja kasveista lintuihin ja harvoin nisäkkäisiin.

Tulokaslaji ampiaishämähäkki viihtyy saarien niityillä.

Hoikkapaksureisi ansaitsee tulla mainittua - hauskaksi ja kuvaava nimi jälleen, lisäksi harvinainen.

◉ Hyönteiset ovat usein hyvin kauniita - tässä harvinainen kultakirppa väriloistossaan.

◉ Lehtosydänkiitäjäinen (harvinainen).

◉◉ Aaltoritariyökkönen - isoja komeita yökkösiä - iltavirkuille.

◉ Päiväperhosten havainnointi on kivaa - kuvassa komea keisarinviitta.

◉ Ruususiipi - soma, nätti nimeä myöden.

Harvinaisen paljon harvinaisuuksia?

”Being rare is, paradoxically, very common.” (Antonelli, The hidden universe)

Harrastuksen alussa ihmettelin laji.fi -tietokannassa olevien harvinaisten lajien määrää. Samoin omien vahvistettujen havaintojen lukumäärien vähäisyyttä iNaturalist-palvelussa ja laji.fi -tietokannoissa. Nyt tiedän, että Suomessa olevien noin 50.000 lajin virallisia havaintoja on vaihteleva määrä, joka ei kerro suoraan lajin harvinaisuudesta. Harvinaiseksi tai hyvin harvinaiseksi luokiteltuja lajeja on myös yllättävän paljon. Mutta se ei siis ole luonnon monimuotoisuuden kannalta kovinkaan ihmeellistä.

Luonto on ihmeellinen. Piste. Me ihmiset siinä sivussa yritämme yhä paremmin sekä ymmärtää että tulla toimeen luonnon kanssa. Luonnon, joka on meille elinehto. Me tarvitsemme elävää monipuolista luontoa. Voit mennä kysymään luonnolta, mitä luonto tarvitsee meiltä, yhdeltä lajilta ekosysteemissä. Vastaus ehkä rikastaa luontosuhdettasi.

Mutta niitä harvinaisuuksia, keräilijän unelmia. Isomman wau-efektin sain viime syksynä, kun yhden luontoretken päätteeksi hieman jo hikisenä ja väsyneenä jaksoin sittenkin ottaa vielä yhden kuvan yhdestä samanlaisesta kärpäsestä keltaisella kukalla. Asiantuntija Jere Kahanpää (Luonnontieteellinen keskusmuuseumo LUOMUS) tunnisti kuvasta harvoin Suomessa nähdyn *Stomorhina lunata*

Yksi kärpänen lisää keltaisessa kukassa - ei vaan Stomorhina lunata, josta Suomessa 3 havaintoa.

-lajin. Havainto päättyi Suomen Hyönteisseuran kokoukseen Jeren toimesta. Tuntui hyvältä ja hienolta, että minä, täysi ummikko kaksisiipisten ja muidenkin liikkuvien ja liikkumattomien eliöiden suhteen, löysin paikkani tässä ketjussa.

Milloin on hyvä aika tehdä havaintoja?

Aina. Saarten luonto on aivan huikean monipuolista. Kevät ja kesä on tietysti kasvien ja hyönteisten kannalta otollisinta ja mukavinta havainnointiaikaa. Mutta elämää on luonnossa myös syksyllä ja talvella. Se vaatii tosin hieman jo lisää päättäväisyyttä. Tosin esimerkiksi viime syksynä oli uskomattoman hienoja lämpimiä ja kosteita loppusyksyn ja alkutalven päiviä, jolloin sammalet, jäkälät ja sienet muine eliöstöineen tuntuivat suorastaan metelöivän lähialueen metissä. Sekaan vaan!

Entäs ne punkit?!

Suurimman osan havainnoista iNaturalistiin pystyy tekemään helposti, omassa pihassa, tien tai polun varrelta. Hyönteisen tai muun eliön kuva kännykällä ja

Talvijäytäjäkoi ja tupsutalvikääriäinen (hyvin harvinaisia).

Tammisirppisiipi (säännöllinen harhailija, hyvin harvinainen).

siinä se. Ei ole pakko heittäytyä niitylle tai kahlata kaislikossa.

Olen itse ollut pusikoissa, niityillä, metsissä, rantakaislikossa ja pelloilla polvillani ja ruohoa, kariketta, pensaita ja maata kosketellen. Punkkeja on tarttunut matkaan vain muutama viiden vuoden aikana. Siitä huolimatta, varovaisuus on viisautta. Asialliset vaatteet ja punkkitarkastus retkien jälkeen on riittänyt. Tämä pätee myös omalla pihalla ja puutarhassa olemiseen. Etenkin kun omaa puutarhaa pidetään mahdollisimman monipuolisena ja nurmikkoakin niitetään vain valikoiden. Silti punkkeja tuntuu tulevan vastaa nykyään vähemmän kuin silloin kun niitä vielä oikein vältteli.

”3. asteen yhteys”

Lopuksi voin sanoa, että olen oppinut paljon. Vaikka asiantuntijuus omalta osaltani on kaukana eikä se ole tavoitekaan, niin arvotus oikeita luonnon eri eliöiden asiantuntijoita kohtaan on kasvanut melkoisesti. Lajit, suvut ja lahkot ovat tulleet tutummaksi. Ennen harrastusta kaksisiipiset tarkoitti mitä vaan lentokoneista lintuihin.

Sen lisäksi olen oppinut etenkin eri hyönteisten käyttäytymisestä monia hauskoja yksityiskohtia: miten lähestyä tiettyjä lajeja, niin että saisi kelvollisen kuvan. Toiset kiertävät aina korren taakse piiloon, toiset hypähtelevät nopeasti paikasta toiseen, jotkut pudottautuvat saman tien karikkoon ja peli on mene-

tetty. Siinä saa etsiä erinimisiä jooga-asentoja pusikoissa hengittämättä, että se jännän ja uuden näköinen öttiäinen pysyisi vielä hetken paikallaan... ja sitten kännykkäkamera ei tietenkään tarkenna kohteeseen vaan siihen oksaan siellä takana... No, tuleepa venyteltyä ja pysähdyttyä luontoon.

Tuloksena on jännä yhteyden tunne kaikkeen elävään ympärillämme. Ikään kuin sammalet, kasvit, eliöt kutsuisivat luokseen tutustumaan. Ystävystymään. Suosittelen kokeilemaan. Voit jäädä koukuun.

Lukemistoa

Antonelli, Alexandre: *The hidden universe: adventures in biodiversity* (2022)

Kytömäki, Anni: *Sammalten lumoissa* (2022) <https://suomenluonto.fi/artikkelit/sammalten-lumoissa/>

Powers, Richard: *Ikipuut* (2022)

iNaturalist -tietoa: <https://inaturalist.laji.fi/pages/usein+kysytyt+kysymykset> ja <https://inaturalist.laji.fi/pages/ohje>

Luontopoluilla kevättä etsimässä

Jo pitkään olen aikonut lähteä etsimään kevättä. Aamulla metsä oli sateesta märkä. Päätin kuitenkin uskoa sää tietoon, joka lupasi puolenpäivän aikoihin alkavaa auringonpaistetta, ja etsin ylleni islantilaisen villapuseron. Se on retkeilijän luottovaate. Lämmittää ja kuitenkin päästää tuulen kulkemaan lävitse, jolloin kävellessä ei tule hiki.

Pysäköin autoni Hennalantien alkuun. Hennalan seurakuntakoti on vanha, idyllinen puuhuvila, jota ympäröi kaunis pihapiiri. Parkkipaikan reunamilla on vanha navettarakennus. Unohdun ihailemaan sen vanhaa seinää, jossa erikoiset kivet ovat sulassa sovussa toistensa ja punaruskeiden savitiilien kanssa.

Luontopolku lähtee pysäköintialueen reunasta, ja lenkin pituus on noin 1,5 km. Melkein polun alussa on puuhun kiinnitettynä sininen nuoli, joka osoittaa kulkusuuntaa. Tämä nuoli on varmaankin tarkoitettu hiihtäjille talvisaikaan, mutta kovin usein kävelijätkin taitavat lähteä nuolen suuntaan. Niin minäkin olen aina aiemmin tehnyt. Jostain syystä tänään tein toisin. Mielen reunamilla

kävi ajatus, että kannattaako joskus tehdä asioita uudella tavalla. Mietin kävellessäni myös kulkusuuntaa, nythän minä kuljen myötäpäivään, kellon suuntaan. Heti alkumatkasta huomaan meren pilkahtelevan uudesta kuvakulmasta.

Kuuntelen peipon laulua läheisessä puussa. Olen ihmetellyt monena päivänä, miksi ihmeessä linnut tulevat tänne Suomeen näin varhain. Ilma on ollut monta päivää hyytävän kylmä. Jotenkin se on tuntunut kylmemmältä kuin koko talvena. Mutta tänään ilma on yhtäkkiä täynnä kevään väreilyä, tuuli soittelee lempeästi puiden latvuksissa.

Tavalliset talitiaiset alkavat seurata kulkuani lennellen lähipuiden oksilla. Taitavat kummastella kulkijaa, joka pyssähtelee tämän tästä, avaa puhelimen muistikirjan ja jatkaa tarinaa.

Harmakka taivaankansi on ylläni, mutta yhtäkkiä siihen avautuu repeämä, josta aamunkeltaiset auringonsäteet pääsevät kurkistamaan keväiseen metsään. Kuulen rannasta käpytikan rummutusta. Ääni kuulostaa metalliselta.

Mitähän kummaa tikka on tänään löytänyt pöryyttäväksi.

Yritän kulkea polkua pitkin, mutta näen kauempana savunharmaan kaatuneen puunrungon, joka kutsuu istahtamaan hetkeksi, ja niin astun pienelle sivupolulle. On monia ihmisiä, jotka kulkevat aina merkittyjä polkuja. Se on turvallista. Mutta toisinaan omien polkujen päässä on näköalat, jotka jäävät valtateiden varsilta uupumaan.

Pysähtyessäni kuulen, kun laulurastas ja mustarastas alkavat laulukilpailun. Mieleeni muistuu vanhan kansan sanat laulurastaan laululle: ”istu kivel, istu kivel, paa piippuun, paa piippuun, laiska mies, laiska mies, pien pino, pien pino.” Komeasti molemmat taiturit lurittelevat soittimillaan.

Hennalan lenkin jälkeen ajan autoni Höytöntientietä vastapäätä olevalle pienelle parkkipaikalle. Täällä oli ennen Kaksikerran koulu. Kävelen pienen matkan vanhaa tietä koululle päin, ja hetken päästä luontopolku löytyy. Polku on lyhyempi kuin Hennalassa, mutta polun varrella on kuitenkin monta mukavaa asiaa. Löydän reunamilta sinivuokkoja ja leskenlehtiä. Mustarastas hyppelee edelläni ja piiloutuu metsikköön. Pysähdyn kuuntelemaan, miten se rapisuttelee kuivia oksia ja viimekesäisiä lehtiä.

Yhtäkkiä vastaan tulee jalkapallokenttä ja koripallotelineet. Nämä ovat ulkoisesti ainoat asiat, jotka muistuttavat entisestä koulusta. Mieleeni tulvii kuitenkin

kin paljon enemmän kauniita kuvia ja muistoja. Tässä koulussa vanhimmat lapseni aloittivat koulunkäynnin. Muistan lämmöllä pientä kyläkoulua, jonne oli turvallista lähettää pikkuruinen esikoinen, lettipäinen tyttö. Kun elämässä tapahtuu jotain ensimmäisen kerran, se on aina jännittävintä. Muistan, miten lämpimästi koko koulun henkilökunta piti huolta koululaisista. Voi miten mielelläni näkisin kyläkoulun taas toiminnassa.

Keltaisissa pajun kukinnoissa surisee pörräinen. Aurinko on raivannut säteitään läpi udunharmaan pilven, ja nyt polulle muodostuu jo varjoja. Varjojen ja valonläikkien vuorottelua on mukavaa seurata. Vanhaa koulualuetta ympärivälillä polulla on rauhallista. Muutamien

autojen ääni kulkeutuu viereiseltä Kaksikerran tieltä, mutta oikeastaan ilman täyttää lintujen ja tuulen laulu. Me emme taida huomata, miten äänekäs meidän elinympäristömme voi olla. Liikenteen melu, erilaisten koneiden äänet ja talojen monet sähkölaitteet aiheuttavat jatkuvaa hurinaa. Huomaan, että lyhytkin olo metsän keskellä rauhoittaa mieltä ja tasoittaa sydämen sykettä.

Ajattelen suunnistaa matkani vielä Kaksikerran saareen viime syksynä avatulle luontopolulle. Parkkipaikka löytyy Hyyrtiläntieltä, kun kääntyy alikulkusillan jälkeen oikealle. Parkkipaikalta lähtee sinisin ja oranssein ympyröin merkitty polku. Sinisiä ympyröitä seuraamalla polun pituudeksi tulee kaksi kilometriä, oranssien merkkien polku on noin 1,2 km.

Lähden seuraamaan merkittyä polkua parkkipaikan päädyssä. Korviini kantautuu Kaksikerran kirkon kellojen kaunis soitto. Osaisimmepa me kuunnella toisia ihmisiä samalla tavoin kuin kuuntelemme metsää. Mitä itsevarmempia me ihmiset olemme, sitä useammin me sorrumme kuuntelemaan toisiamme hajamielisesti, pohtien vain omaa oikeampaa näkemystämme asiasta. Odotamme hetkeä, jolloin saamme kertoa ilmoille oman totuutemme. Me emme kuuntele kuullaksemme ja ymmärtääksemme, vaan vastataksemme. Metsässä on helppoa herkistää mieli ja korvat vain kuuntelemaan.

Polku kulkee niin korkealla metsässä, että täältä näkee meren. Puiden ja kirkkosuntin takaa pilkahtelee Hennala. Äsken katselin maailmaa sieltä puolelta. Välillä on hyvä kiivetä paikkaan, jossa näkee kauas. Me näemme helposti niin lähelle, näemme omat pihapiirit, omat läheiset, omat turhautumisen aiheet. Kauas katsomalla monet asiat asettuvat oikeaan mittakaavaan.

Vanhassa männyssä on enää muutamia neulasia jäljellä, mutta kävyt pitävät tiukasti kiinni kelottuneesta oksasta, aivan kuin ne eivät haluaisi luopua kodistaan. Polku kulkee korkealla metsässä pehmeän jäkälämaton päällä. Mielessä häilähtää ajatus tuntuista kaukana pohjoisessa. Ilmassa voi tuntea meren suolaisen tuoksun.

Hetkittäin unohdun omiin ajatuksiini ja en muista ollenkaan seurata sinisiä ympyröitä, ja huomaankin kävelleeni liian kauas. Käännyin ympäri ja etsin kuluni takaisin merkitylle reitille. Polku kieturtelee yhtäkkiä syvemmälle hopeanhohtavaan kuusimetsään. Polun reunamia ympäröi salaperäinen tunnelma, ja kaatuneilla puunrungoilla on vihreät sammalpehmusteet. Kumarrun katselemaan metsänpohjaa ja löydän sieltä täältä ketunleipiä. Mahtaakohan ketunleivät olla menninkäisten herkku-ruokaa.

Metsänlaulu jää soimaan hiljaisena onnellisena hyrinänä mieleeni.

Muuttolintusarjassamme

Sadunomaista kesänviettoa saarillamme

Muuttolintuja on vuosien aikana saarillemme lentänyt kesänviettoon laajalta alueelta, muualta Suomesta ja Suomen ulkopuolelta, mm eteläisestä Saksasta ja USA:sta asti, mutta tämänkertaiset muuttolinnut ovatkin ihan ”kotoperäisiä,” juurilleen asettuneita turkulaisia, joille saariemme kesät ovat tulleet tuiki tarpeellisiksi.

Äiti ja tytär, kaksi onnellista energistä naista, rintarinnan istuvat siinä vanhalla puusohvalla muistelemassa kesänviettoa Kaksikerran saarilla, Kulhossa ja Satavassa. Kummankin olemuksesta säteilee suunnatonta iloa ja rakkautta näihin muistoihin. Tärkeän asian äärellä ollaan selvästi.

Onnellisuus on tarttuvaa ja valtaa tämän jutun kirjoittajankin. Kulhon saaren kesänvietto on kertojien kuvauksessa kuin satutarinaa, vähän kuin ne lapsuuden Peppi Pitkätossut, joita omalle lapsellekin iltasaduiksi luin vuosikymmeniä sitten, kaukana Amerikan toisella laidalla: energiaa pursuavaa, kekseliästä ja niin ihanan uskomatonta kaikki!

Tarinoimassa Elina Nummela ja Eeva Kirstilä. Kuva Ritva Nummiora.

Sitä samaa voinee nyt sanoa tästä Kulhon kesästä ja erityisesti saarella nukkumisesta, kolmen kerroksen riippumatossa mäntyjen alla. Ihan totta, luitte oikein...

Nämä muuttolinnut ovat sen verran energisiä, ettei kuulija tahdo parven toimista perässä pysyä. Kaikki alkoi kuitenkin jo 1970-luvulla, kun Elina, nyt isoäiti, oli saanut kesätyöpestin Hiekkapohjassa, lasten kesäsiirtolassa Kulhossa, jossa Turun kaupungilla oli silloin useampikin lasten kesänviettoon tarkoitettu huvila käytössä. Osassa lapset asuivat koko kuukauden, osassa vain viikon ja joissakin oli vain ns. päiväleirejä (näiden kaikkien toiminnasta ja Kulhon huviloista tarkemmin on tutkija Kaarin Kurrin erinomainen artikkeli 2X- lehdessä 1/2018).

Elina siis ihastui Kaksikerran saaristoon jo silloin ja avioliiton myötä ja perheen myöhemmin kasvaessa oma kesänviettopaikka löytyi Satavan saarelta, Haarlan salmen rannalta. Tämä kauniisti kunnostettu vanha torppa olisi ihan oman jutunsa arvoinen, mutta saa nyt näytellä sivuroolia, kun Kulhon onnelalle on suotu päärooli tällä kertaa. Isoäiti-Elinan torpan laiturista ei kuitenkaan ole kuin 10 minuutin prutkumatka pitkin Haarlansalmea tyttären Eevan perheen Kulhon kesäkotiin, kaffelle sinne kolmikeroksisen riippumaton satumaahan. Sitä matkaa sanovat tekevänsä monta kertaa viikossa, tietty!

Täällä Kulhon saaren Salmelan huvilalla on Eevan perhe viettänyt kesää v. 2018

alkaen. Kulho oli kyllä tuttu paikka tällekin perheelle jo aiemmin. Eevan appi, Simo Kirstilä, toimi saaren kartanon peltujen luomuviljelijänä ja Eevan aviomies Saku jatkoi työtä.

Eevalle kesänvietto Kulhossa, perheen omassa huvikummissa, on kaivattu ja tarpeellinen lepo hetki arkielämän kiireistä, sillä perhe ylläpitää nyt Maarian altaan alueella Sakun sukutilaa runsaine viljelyksineen ja oheistoimintoineen. Mm. suurkanalassa saattaa olla kerralla 10.000 piipertäjää, joten koululaistytärillä, nuorinta myöden, riittää ”hommia”. Paikka on myös suosittu ja vuokrattavissa monenlaisiin juhliin ja työpajoihin. Työtä siis piisaa.

Tästä superkiireisestä ja aktiivisesta vuosirytmistä on oikeasti tarpeellista päästä vähintäänkin kesän ajaksi etäälle,

Kulhon totaaliseen rauhaan. Eeva kertoo perheen joinain syksyinä jääneen asumaan Kulhoon jopa koulujen jo alettua. Silloin lapset kuskattiin veneellä sillan pieleen bussipysäkille ja loppukoulumatka sujui kaupunkiin hyvin.

Ohessa Eevan omaa kertomaa Kulhon elämästä: ...”kun korona tuli, niin me muutimme kokonaan tyttöjen kanssa Kulhoon maaliskuussa. Tytöt kävivät etäkoulua sieltä käsin ja se oli, näin jälkeenpäin ajateltuna, tosi hyvä valinta. Saimme herätä välillä -10 ulkoilmaan ja tehtiin erilaisia koulutehtäviä luonnossa. Asuttiin silloin putkeen Kulhossa noin kolme kuukautta. Saku oli pääasiassa kotona töissä ja toi meille vettä ja ruokaa saareen muutamien päivien välein.

Perinteisiimme kuuluu viettää juhannusaatto yhdessä ystävien ja perheen kesken. Parhaimmillaan meitä on ollut liki 30 ja tarjolla aina ihanaa kermaista lohikeittoa ja kakkua. Juhannukseen kuuluu myös leikkimielinen, mutta tosisaan otettava jalkapalloturnaus naapu-

rimökin (Sakun veljen perheen) kanssa. Kulho 9 vastaan Kulho 10.

Pääsääntöisesti mökkeilykausi alkaa pääsiäisenä, jos jäät on lähteneet, vappu juhliitaan mökillä ystävien kanssa ja syysloma lokakuussa on usein kauden päätös, jolloin tytöillä lomaa koulusta ja ollaan koko viikko saarella.

Käymme useasti retkellä Linnavuoren päällä evästelemässä, sieltä on upeat maisemat”...

Elämä on kantanut. Saarien kesä voimaannuttaa, vaikeista sairauksistakin on selvitty ja kaikki on nyt just niin kuin on hyvä.

Kakskerran Nuorisoseuran kevään näytelmässä palataan Paratiisiin

Kakskerran Nuorisoseuran teatterin kevään 2025 näytelmä Riemuloma Paratiisissa sijoittuu kevään 2023 näytelmän maisemiin.

Keväällä 2023 Kakskerran Nuorisoseuran teatteri valmisti Outi Lindströmin käsikirjoittaman ja ohjaaman näytelmän Saari nimeltä Paratiisi, joka sijoittui 1920-luvulle, kuvitteelliselle saarelle Satavan lähetyville. Tänä keväänä Kakskerran seuraintalolla esitetään Lindströmin käsikirjoittama ja ohjaama jatko-osa nimeltä Riemuloma Paratiisissa. 1920-luvulta on siirrytty 1970-luvulle ja aiemman näytelmän pensionaatti on vaihtunut leirintäalueeksi.

”Ei haittaa, vaikka edellinen osa olisi jäänyt näkemättä. Tämän kevään näytelmässä seikkailevat uudet henkilöt. Ainoastaan paikka on sama”, Lindström lupaa. Esitystä on harjoiteltu tammikuusta alkaen seitsemän näyttelijän voimin. Osa porukasta oli mukana vuoden 2023 näytelmässä, osa on uusia kasvoja. Luvassa on jälleen kevyttä hyvän mielen komediaa, jossa aiheutetaan ja selvitetään väärinkäsityksiä – tietenkin Turun murteella.

Mistä syntyi ajatus satavalaisesta leirintäalueesta? ”Mietin jo ensimmäistä

osaa kirjoittaessani, että kyseessä voisi olla trilogia, jossa paikka pysyy, mutta ajankohta vaihtuu”, itsekin Satavasta kotoisin oleva Lindström kertoo. ”Kakkososaa työstäessäni mieleeni putkahti vanhempieni 70-luvulla hankkima ja kovassa käytössä ollut oranssi kupoliteltta, jonka näin heti silmissäni lavalla. Käsikirjoitus lähti syntymään teltan ympärille.”

Riemuloma Paratiisissa -näytelmän ensi-ilta on 9.5.2025. Esitykset jatkuvat 5.6. asti.

Outi Lindström,
kuvan ottanut Sonja
Siikanen

PUUMERKIT

Viime lehdessä (2/2024) oli Kaarin Kurrin hyvä artikkeli puumerkeistä. Siitä innostuneena tarkastin kotonani löytyvistä vanhoista esineistä merkkejä. Kävin läpi höylät, kapat, mankelilaudat ja monet muut mahdolliset esineet. Vain yhdestä löytyi selvä merkintä, puristin, jossa on puukierteet. Esineen alkuperää ei ole tiedossa tai mistä se on meille kulkeutunut. Epäilen, että isäni on sen jostain työmaalta saanut ja jättänyt ladon nurkkaan muiden tarpeettomien esineiden joukkoon.

Haluankin toistaa Kaarin Kurrin pyynnön viime lehdestä:

Tutkikaa, löytyykö teiltä esineitä, missä mahdollisesti olisi puumerkkejä, jotka

liittyvät Kakskertaan. Tiedot saa lähettää Kakskertaseuraan, mielellään kuvan kera, kakskertaseura@kakskertaseura.fi.

Olen merkannut itse valmistamiani esineitä puumerkilläni jo yli 50 vuoden ajan. Niitä on mennyt lahjaksi ympäri maailmaa, pääasiassa kuitenkin kotimaahan. Ne eivät toki ole historiaa, vaikka osa on valmistettu jo viime vuosikymmenellä.

Muistoja uimakoulusta

Oletko käynyt uimakoulua Nikkilässä tai Myllykylässä kesällä 60-70-lukujen taitteessa? Silloin ehkä muistat Tamminen Leenan, nuoren, taitavan ja innostuneen uimakoulunopettajan.

Uimakoulua järjesti Mannerheimin Lastensuojeluliitto puheenjohtajana kenraali Adolf Ehrnrooth ja sihteerinä Brinkhallin kartanon emäntä Greta Ramberg.

Leena Tamminen (nykyisin Helin) oli käynyt keväällä 1967 MLL:n järjestämän uimaopettajakoulutuksen Iskerin uimahallissa Turussa. Hän valmistui kurssinsa priimuksena ja oli molemminpuolinen onnenpotku, että hänet saatiin pestattua saarten uimaopettajaksi. Leenan perhe nimittäin asusti kesät Lammassaaressa ja uimaopettajan työ oli unelma-duuni, niin paljon Leena siitä piti. Hän muistaa todenneensa kaverilleen, että

Kuivaharjoittelua rantanurmella. Anssi Junnilan kotialbumi.

Uudet uimamaisterit uivat vastarannalta kenraalin promovoitavaksi. Anssi Junnilan kotialbumi.

Kenraali Adolf Ehrnrooth promovoi uudet uimamaisterit, Leena avustaa. Anssi Junnilan kotialbumi.

pitäisi uimakoulua, vaikkei siitä edes palkkaa saisi. No, omaa rahaa hän sai sen verran, että osti tienesteillään ainakin mekon ja levysoittimen.

Alkuun uimakoulu oli aamupäivällä Nikkilän kylän yhteisrannassa ja iltapäivällä Myllykylässä. Työpaikkojen välimatkat Leena polki pyörällään. Muutaman vuoden kuluttua uintiopetusta annettiin vain Myllykylän rannassa.

Uimakoulu kesti kaksi viikkoa.

- Ensimmäinen oli tunnin verran uimataidottomien opetusta, ja toinen tunti uimataitoisten uintimerkkien suoritusta. Aina maalla harjoiteltiin ensin uimaliikkeitä. Kokemattomana, nuorena opettajana sain pedagogisen oivalluksen, kun huomasi, miten tärkeää uimarin oli uskaltaa painaa päänsä veden alle. Siitä jännitys vähitellen laukesi ja uiminen alkoi sujua. Opeteltiin liukuja ja siitä sukellusta, Leena muistelee.

- Monenlaisia taitoja harjoiteltiin: hengenvpelastusuintia, vaatteet päällä uintia ja riisuutumista vedessä. Sukellukset ja hypyt käytiin suorittamassa yhtenä ilta-päivänä Samppalinnan maauimalassa.

Kaikki tämä kuulostaa tutulta. Uimakoulut eivät ole paljoa tuosta ajasta muuttuneet. Tai ehkä sittenkin. Puitteet olivat tuolloin vaatimattomat: rannoilla ei ollut pukukoppeja, ei vessoja, ei mitään suojaa tai uimaopetuksen apuvälineitä. Mutta ympäristö oli toki upea: luonto, meri, järvi. Ja aina paistoi aurinko, eikö vaan!

Leena kaivaa esiin vanhat tilastot vuodelta 1969. Kaikki tiedot merkittiin tarkasti ylös.

- Vuosittain uimakoulun kävi noin 100 lasta. Vuonna 1969 lapsia oli 107, uimataidottomia 67, joista 24 saavutti uima-aidon eli pystyi uimaan vähintään 25 metriä. 12 uimamaisteria ja 19 uimakan- dia valmistui.

- Vuonna 1969 uimakoulun päätöspäivä oli 27. heinäkuuta, Leena kertoo. Silloin kaikki, myös Nikkilän rannan uimakoululaiset perheineen kerääntyivät Myllykylän rantaan. Jaettiin todistukset ja promovoitiin kandit ja maisterit. Jokainen oli edellisenä iltana tehnyt koto-
na oman seppeleensä, kandit pajunlehdistä ja maisterit tammenlehdistä. Sepeleet asetettiin järjestyksessä maahan, josta ne poimin ja annoin kenraalille, joka laittoi ne lasten päähän. Ja lapset olivat tietysti vedessä laiturin vierellä!

Leena muistelee, että nuo hetket olivat kenraalille merkittäviä. Hän piti lapsille ja koko juhlakansalle puheen. Kenraalille uimataito merkitsi tärkeää kansalais-
taitoa, ja hän arvosti sitä kovasti. Myös

Uimakandi ja -maisteri Nikkilän rannasta v. 1969.
Kuva Jaana Majatien kotialbumista.

kenraalin kaikki omat lapset kävivät uimakoulua. Juhlan kunniaksi MLL tarjosi uimakoululaisille jäätelöpuikon.

MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIIITTO

UIMAOPETTAJAN TYÖTODISTUS

Leena Tamminen

on toiminut uimaopettajana 24 / 7 - 27 / 7 1969
välisenä aikana järjestämässämme uimakoulussa

Kaksoikerrassa

Uimakoulussa oli 107 lasta, joista koulun alkaessa oli uimataidottomia 67. Näistä saavutti 24 lasta uimataidon koulun aikana. Uimamaisterisuorituksia 12 ja -kandidaattisuorituksia 19 saavutettiin koulun aikana.

Työssään hän on osoittanut:

kiitettävää käyttäytymistä

kiitettävää harrastusta työhön

kiitettävää järjestelykykyä

kiitettävää lasten ohjaamis- ja käsittelytaitoa

Kaksoikerrassa xxx27 pns heinäkuuta 1969

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kaksoikerran osasto 1969

Antti Linnell
puheenjohtaja

Leena Tamminen
Arvostelu: kiitettävä, hyvä, tyydyttävä

3000. 6. 69

Uimaopettajan työtodistus vuodelta 1969. Kuva Leena Helin.

- Koin silloin nuorena uimaopettajana, että minua arvostettiin ja minulla oli tärkeä rooli yhteisössä, Leena kertoo. Muistan senkin, kun uimakoulua oltiin siirtämässä Brinkhallin rantaan, mutta vielä oli päätettävä, kummalle puolelle, meren vai järven rantaan. Olin aivan otettu, kun kenraali kysyi minun mielipidettäni. Kartanon väellä oli tapana viettää kesäiltpäivät uiden ja evästellen aurinkovarjonsa alla meren puolen iltapäiväaurin-
gon lämmössä. Mietin, että etelän järven puolen luonnonhiekkaranta olisi suosiollisempi aamupäivän uimakouluille.

Viimeiset vuodet Leena opetti Brinkhallin rannassa siellä järven puolella ja saarilla oli vain tämä yksi uimakoulu.

Kuvat uimakoulun päättäjäisistä Myllykylän rannasta. Anssi Junnilan kotialbumi.

Ratkaisu oli Leenalle mieluinen, sillä työmatka lyheni ja helpottui huomattavasti: hän pääsi kulkemaan veneellä kotirannasta kartanon rantaan.

Vuosituhannten lopussa uimakoulua pidettiin edelleen Brinkhallin rannassa. Tosin yhä useammin jouduttiin kesken kaiken siirtymään Ekvallan rantaan, kun sinilevä valtasi järven rantavedet.

- Kyllä meillä oli suojelusenkeli monessa tilanteessa mukana, Leena vakavoituu, mitään haavereita ei sattunut. Rannassa ei ollut edes pelastusrengasta,

lapsia oli paljon ja luonnonvesi tummaa.

Leena liikuttuu, kun muistaa, miten lapset toivat uimakoulun päätteeksi opettajalle lahjoja ja omatekoisia kortteja. Ne ovat hänellä visustallessa Lammassaareissa. Leena oli pidetty ja ihailtu opettaja: jossain Kakskerta-kirjassa on maininta, että pikkuinen uimakoululainen oli nimennyt nukkensa idolinsa mukaan Leena Tammiseksi.

Leena muistaa monia erityisiä hetkiä uimakoulusta.

- Erään kerran Myllykylän rantaan tuli toimittaja tekemään juttua. Hän olisi halunnut ottaa kivan kuvan, kun lapset juoksevat veteen. Tähän en suostunut, koska uimakoulussa kaikki lapset eivät juokse yhtä aikaa veteen, se on ihan turvallisuuskysymys, Leena naurahtaa.

Toisen kerran sain kutsun erään perheen kotirantaan, jossa ihailtiin saavutettua uimataittoa ja pelattiin mummun kanssa Riti-Ratia (tätä myös Anssi Junnila muistelee jutun lopussa).

Eivät pelkästään lapset olleet ihastuneita iloiseen ja innostuneeseen opettajaansa, myös vanhemmat olivat kiitollisia ja tyytyväisiä.

Kävipä kerran niinkin, että oli jo syksy ja iltasella Leenan kodin ovikello soi. Oven takana oli isä ja poika, jonka uimamaisterin suorituksesta oli kesällä jäänyt hyppy tekemättä. Ei vaan ollut rohkeus riittänyt hypätä viiden metrin tornista alas. Mutta aika oli tehnyt tehtävänsä ja tarvittiin vain opettaja hyppyä todistamaan. Ei siinä muu auttanut, lähdettiin saman tien Samppalintaan, poika suoritti hyppynsä ja sai tutkintonsa tehtyä!

- Vuonna 1974 valmistuin voimistelunopettajaksi ja lopetin uimakoulun opettajana. Vein kenraalille ikävän uutisen lohdutukseksi kotipuutarhasta keltaisen ruusun ja kenraalin oli pakko uskoa, etten enää jatka uintiopeutusta.

Riti-Ratia pelaamassa Junnilan saunan kuistilla Leena Tamminen (vas.), Pasi Junnila ja mummu Laina Junnila. Anssi Junnilan kotialbumi.

Nyt jo eläkepäivistä nauttiva Leena Helin on tehnyt pitkän ja arvostetun uran liikunnanopettajana, mutta kokee, että uimaopettajavuosinaan 1967–1974 hän oli uransa huipulla. Hänelle tulee vieläkin hyvä mieli, kun ajattelee noita aikoja.

Artikkelin kirjoittaja on uimamaisteri Nikkilän rannasta v. 1969

Muistatko sinä omia uimakouluajokiasi?

Uimakouluja on tiettävästi pidetty saarilla jo ainakin 1940 ja -50 luvuilla. Kerro muistoistasi läheisillesi tai Kaks kertaseuralle kaks kertaseura@kaks kertaseura.fi

Anssi Junnila muistelee uimakoulua 1960-luvun lopussa

Uimakoulussa oli kiva käydä ja siellä oli hyvä tunnelma. Leena oli oikein rauhallinen, selkeä ja täsmällinen opettaja, johon saattoi luottaa. Aloittelijana harjoiteltiin Myllykylän rannan matalassa osassa. Sain suoritettua uimataitomerkin, kun Leena kannusti ja ui vieressäni.

Muistelen, että oli äitini idea kutsua Leena uimakoulun jälkeen meidän kotirantaamme katsomaan, miten olin oppinut kunnolla sukeltamaan ja oikein tykkäämään uimisesta. Aikaisemmin olin ollut vähän arkajalka. Samalla Leena pääsi pelaamaan mummuni Laina Junnilan ja koko perheen suosikkipeliä Riti-Ratia saunan kuistilla.

Uimakoulun päättäjäisistä muistan, että maisteriksi vihittävät hyppäsivät vastarannalta uimaan ja sitten siinä laiturin luona seppelöitiin.

Veljilläni Teemulla ja Pasilla on myös hyvät muistot uimakoulusta. Yhdessä on ihmetelty, miten tuo Myllykylän ranta kallioineen tuntuu nykyisin niin kovin pieneltä.

Kesän 2025 Ekvallan rannan uimakouluista saa lisää tietoa
<https://www.uiniturku.fi/kurssit/kesakurssit/>

Kaksikerran viralliset uimarannat

Brinkhallin uimaranta

Brinkhallintie 415, 20960 TURKU

Brinkhallin uimaranta on lapsiystävällinen hiekkaranta, joka on vapaassa käytössä. Rannalla on pukukoppi, wc ja hyppytorni.

Ekvallan esteetön uimaranta

Kaksikerrantie 618, 20960 TURKU

Rannalla on pukukoppi, wc, suihkut, kiosk, lasten leikkipaikka, rantalentopallokenttä ja ulkokuntosalilaitteita. Rannalla kulkevat pyörätuoleille tarkoitetut päällystetyt käytävät ja pyörätuolirampilla varustettu luiska veteen.

Tämä on Sunnuntaisaari

Emmepä tienneet vaimoni kanssa, millainen rakkaus saareen leimataisikaan, kun vuokrasimme Satavasta mökin kesäksi 2017. Asuimme tuohon aikaan aivan Turun keskustassa. Aiemmat kokemukset Satavasta olivat oma rippileirini Heinänokassa 90-luvun taitteessa ja hieman myöhemmin pari-kymppisinä, kun ajelimme Kaarinan Hovirinnasta asti kaupunkikauppojen kauppaa-aikojen ulkopuolella Satavan

kyläkauppaan hakemaan olutta. Tuohon aikaanhan sai taajama-alueen ulkopuolella myydä alkoholijuomia pidempään kuin taajamissa.

Vaimoni oli käynyt lapsena kaupungilta pyörällä järvellä pariin otteeseen uimassa. Ja siinä ne kokemuksemme näistä saarista sitten oikeastaan olivatkin. Kunnes tuli tuo kesä 2017.

Vuokrasimme mökin koko kesäksi. Hoidimme molemmat työmme sieltä käsin. Bussi kulkee kätevästi työaikojen puitteissa molempiin suuntiin, ja joka kerta töistä palatessa pölisee kaupungin pölyt ja hiipii rauha mieleen—aina viimeistään Satavan sillan kohdalla. Silta on kuin maaginen portti, joka maisemallaan pyyhkäisee kropan läpi ja huuhtoo kaiken ylimääräisen hälyn mielestä. Ja toisessa päässä siltaa alkaa ihmeellinen, maaseutumainen oma todellisuus. Vähän kuin pala jotain kadonnutta suomifilmiä. ”Kakskerta-saaret salmien sylissä”. Ja vielä näin lähellä kaupunkia.

Saimme ihastua saariin sinä kesänä 2017— ja seuraavanakin, ja sitäkin seuraavana, kun vuokrasimme mökin yhä uudestaan. Kolme kesää vuokralla, ja

sitten ostimmekin oman mökin, aivan vuokramökkimme naapurista. Rakkaus saariin oli jo kaapannut meidät kokonaan.

Kolme kesää omalla mökillä kunnes koitti seuraava käänne: Kirppisralli 2023. Kyseessä on siis tämä saarilla järjestettävä kirpputoritapahtuma, jossa saarelaiset myyvät tavaroitaan omilla pihoiltaan. Olimme päättäneet mennä käymään parissa paikassa, joista ensimmäisenä menimme Satavan vanhalle kansakoululle. Kello taisi olla saapuessamme juuri tasan alkamisajankohdan, eikä muita asiakkaita näkynyt. Astuimme ihastellen koulun sisäpihaan. Yhden myyntipöydän takana hääri myyjä. Tovin rupateltuamme kerroimme, miten olemme aina ohi ajaessamme ihastelleet kotoisaa taloa mäen päällä ja ajatelleet, että joku saa asua tuolla. Myyjä, joka osoittautui talon omistajan tyttäreksi tokaisi siihen, että ”Äiti on laittamassa tätä loppukesästä myyntiin, haluatteko tulla sisään?”.

Tästä alkoikin sitten aikamoinen asioiden sumpliminen. Muutamien tapaamisten, edellisen omistajan Tarjan ja puolisonsa Timon kanssa, ja taloon tarkemmin tutustumisten jälkeen tuli meistä sen uudet omistajat. Tai pitäisikö sanoa huoltajat tai kunnossapitäjät - ehkä vaalijat - koska meille tämä talo on vaan lainassa. Ajatusmaailmamme onkin, että yritämme pitää siitä mahdollisimman

hyvää huolta. Edelliset asukkaat Tarja ja Timo olivat tehneet ison renoveerauksen suurella sydämellä, lämmöllä ja vanhaa kunnioittaen, joten talo oli jo meille tullessaan oikein hyvässä kunnossa. Mitään suurempia remontteja emme olekaan tehneet, eikä lähiaikoina tarvitse tehdä kään. Nyt keskitymme vain pihaan ja puutarhaan, missä ruusut ja pionit jo kohta kukkivat.

Näin puolentoista vuoden asumisen jälkeen on todettava, että talolla on todella hyvä henki. Niinpä varmaan koulun käymisenkin tässä talossa on täytynyt olla yhtä juhlaa! Tästä tosin asianosaiset voivat varmaan olla montaa mieltä...

Jonkin verran olemme lukeneet koulun historiasta ja kuulleet tarinoita koulun käyneiltä satavalaisilta, mutta lisätieto silti kiinnostaisi. Jos sinulla on tarinoita tai kuvia koulusta ja sen historiasta tai muista kouluun liittyvistä muistoista, voit tiputtaa niitä postilaatikkoomme. Mielellään kuulisimme lisää — ja ei tiedä, ehkä niitä saattaa joskus päätyä johonkin kansien väliinkin...

Mutta tosiaan, rakkaus saariin. Se on se, joka meidät tänne ajoi ja joka teki loma-asukkaista ihan pysyviä saarelaisia. Ajan kuluessa ei tunne Satavasta ole muuttunut, tunnelma on edelleen kauniin verkkainen. Mökkinaapurimme Timon sanoin: ”Täällä jokainen päivä tuntuu hyvällä tavalla sunnuntailta.”

Muurisen tyttö Karjalan Kuolemajärveltä

Lähes sata vuotta täyttä elämää

Aune Mertsola, Karjalasta sotaa pakoon tulleista Tulkkilan Muurisen seitsemästä lapsesta kolmanneksi nuorin, täyttää kahden vuoden päästä sata vuotta. Hän asuu yhä omillaan 1965 rakennetussa talossaan Kaksikerran Höyttistentien kulmassa ja muisteleekin usein menneitä. Kun Aunelta kysyy: "muistatko?" hän hymyilee vienos-

ti ja vastaa: "minä muistan kaiken." Ja hän muistaa.

Yksikerroksinen omakotitalo katsoo metsänreunasta Kaksikerrantien yli sinne, missä ennen oli koulu. Kevättähdet kukkivat pihalla, metsä humisee. Kierämme talon päätyyn ja kolkutamme ovelle.

Kun Aune Mertsola tulee keittiöstä vastaan, ensi vaikutelma on uskomaton. Hento, suora nainen, kepeä kuin keijukainen pitkin hiuksineen, katsoo suoraan ja sanoo: Tervetuloa. Farkut ja leopardikuvioinen jakku täydentävät tyttömaista olemusta.

Voiko lähes sadan vuoden elämäntäival kuljettaa taivaltajansa noin koskematta ja kuluttamatta?

Vaikutelma johtaa harhaan. Ei Aunen elämä ole ollut ruusuilla tanssimista: hänkin on saanut osansa elämän kolhuista ja raskaista murheista. Ensimmäinen tuli jo talvisodan vuonna 1939, kun sota työnsi Muurisen perheen pois kodistaan

Kannaksen Kuolemajärveltä etsimään paikkaa, jonne voisi asettua.

Aune oli silloin 11-vuotias. Vanhimmat lapset olivat jo työikäisiä. Ikäjärjestyksessä Tenho, Toive, Einari ja Helga, sitten Aune, ja kaksi nuorinta Martti ja Pertti.

Isä Tatu Muurinen kuului niihin, jotka veivät välirauhan tultua perheensä takaisin Karjalaan rakentamaan kotiaan uudelleen. Tuhotun talon paikalle rakennettiin aluksi pieni mökki, joka oli tarkoitus myöhemmin muuttaa saunaksi.

Uusi sota tuli kuitenkin väliin, ja perhe lähti uudelleen raskaalle evakkomatkalle. Yli neljä vuotta he siirtyivät paikakunnalta toiselle, kunnes Kaks Kerrasta löytyi paikka uuden maatilan perustamiseen. Talo, jota ei ehditty Karjalan Kuolemajärvelle rakentaa, nousi koko perheen voimin Kaks Kerran järven itäpäähän, Tulkkilaan.

Kun talo valmistui, Aune oli kuudentoista. Koulunkäynti oli evakkomatkan takia jäänyt vähiin.

- Minä hakeuduin mieluummin töihin, Aune muistelee.

- Pääsin Kansanhuoltotoimistoon toimistoapulaiseksi. Se oli silloin Saarion talossa Myllykylässä.

Kuntien kansanhuoltotoimistoista jaettiin sodan jälkeen avustuspaketteja

ja elintarvikkeiden ostokortteja, joilla säännösteltiin Suomen niukkoja ruokavaroja. Aunella oli toimistolla työparinaan saman ikäinen Penilän Liisa.

- Kaikki kaks kertalaiset tunsivat toisensa. Tämä oli silloin eristynyt saari, kaupunkiin oli pitkä ja hidas matka. Matarmaan bussi kulki aamulla ja illalla. Ensimmäisellä kahdella lossilla, sitten yhdellä.

Hirvensalon ja Korppolaismäen väliin saatiin siltayhteys vuonna 1949 ja Satavaan vasta 1964.

Kun työt Kansanhuollossa loppuivat, Aune ja Liisa päättivät lähteä iltaoppikouluun.

- Se jäi kesken, kun sain työpaikan Keskon tukkuliikkeestä ja muutin alivuokralaisasuntoon Turkuun, Aune kertoo.

Viikonloput vietettiin aina kotona Kaks Kerrassa. Siellä oli perhe ja kaikki ystävät.

Nuorten harrastukset olivat liikunta-voittoisia. Talvisin järjestettiin useampia hiihtokilpailuja, ja pesäpallosta tuli Aunenkin harrastus.

- Tavallisin pesäpallokenttä oli Brinkhallin järvenrantalaitumella, siinä missä nyt on kaupungin uimaranta, Aune paljastaa.

Paikka oli melko tasainen ja siitäkin hyvä, että Brinkhallin rantaan pääsi kapulalossilla järven yli. Paikalle oli helppo tulla kauempaakin.

Vielä isompi vetonaula alueen nuorille oli Kaks Kerran Maamiestalon tanssit. Niihin tulivat kaikki. Eivätkä vain kaks kertalaiset.

- Tänne tultiin kaupungista asti. Ja varsinkin Kuusistosta, Aune sanoo.

Hänen katseensa kirkastuu. Kuusistosta tuli myös muuan nuorimies nimeltä Jaakko Mertsola. Aunesta ja Jaskasta tuli pari, ja Jaakkokin sai työpaikan Keskolta.

- Seurusteltiin pitkään. Kihloihin mentiin 1955 ja häät pidettiin 1956.

Pariskunta asettui Turun Patterinhaakaan. Esikoinen syntyi vuonna 1957, ja kahdeksan vuoden kuluessa perhe kasvoi kuusihenkiseksi. Olohuoneen seinällä on neljä ovaalin muotoista ylioppilaskuvaa: Sirkka-Liisa, Irmeli, Simo ja Ilkka.

Kun nuorin lapsi teki tuloaan, Mertsoilat hankkivat tontin Satavasta ja alkoivat rakentaa omakotitaloa Höyttistentien kulmaan, vastapäätä Kaksikerran uutta kansakoulua.

- Rakennusaikana saatiin asua koulun opettajan asunnossa, Aune muistelee.

Rakennustyöt sujuivat ripeästi. Osa tarvikkeista saatiin valikoimalla Turun purkutyömaitten ylijäämiä. Aunen kodin olohuoneen takaseinä on rakennettu turkulaisista kierrätystiilistä.

- Me oltiin aikaamme edellä, kierrätys-hän on nyt muotia, Aune naureskelee.

- Tiilistä pölyysi aika lailla punaista tiilipölyä, niin että ne piti maalata valkoisiksi. Mutta tänne sopiikin valkoinen paremmin, eikö totta?

Seinän väri myötäilee kauniin talonpoikaisrokokoo-kalustuksen sävyjä. 1960-luvun rakennukselle harvinaisen suuret ikkunat tuovat taloon valoa ja avaruutta. Nyt Aune asuu täällä yksin,

mutta talon valmistuttua 1965 vilinää riitti.

- Kaikki lapset kävivät Kaksikerran koulua ja jatkoivat sitten Turussa oppikoulussa. Ahkeria lapsia ne olivat, Aune kehuu.

Aune jätti työpaikkansa, kun toinen lapsista syntyi. Siihen aikaan ei subjektiivista päivähoito-oikeutta vielä ollut keksitty, eli päiväkotiin pääsivät lähinnä vain yksinhuoltajien ja varattomien lapset.

Lasten kanssa riitti Kaksikerrassa puuhattavaa: käytiin yhdessä metsäretkillä ja marjassa, tavattiin sisarusten ja serkkujen perheitä. Jaakko-isä oli edennyt Keskolla myyntimieheksi ja sittemmin Yhtyneiden Kuvalehtien lehtimyyntipäälliköksi, eikä hän juuri ehtinyt mukaan perheen retkille.

Kodin rauhaa järkytti kaupungin päätös oikaista Mertsolan omakotitalon kiertänyt tienmutka vuoden 1989 tienoilla.

- Jaakko kuoli juuri niihin aikoihin. Minä jäin yksin katsomaan autotietä, joka oli yhtäkkiä aivan ikkunan edessä. Pelkäsin, että törmäävät vielä taloon... Mietin että voinko enää jatkaa täällä asumista, Aune muistaa.

- Mutta siihenkin tottui.

Mertsolan lapsista kehittyi vankkoja kaks kertalaisia jo sukuperintönsä perusteella. Aunen Martti-veli ja Helga-sisko asuivat saman tien varrella perheineen. Sukua löytyy myös Hyyritilästä, jonne Aunen setä asettui evakkomatkan jälkeen. Toive-veli oli kaatunut sodassa ja nuorin veli Pertti hukkunut hiihtomatalla, mutta Muurisia täällä riittää silti kymmenittäin, ehkä sadoittain. Aune ei ole laskenut.

Veljenpoika Heikki Muurinen asuu nyt Tulkkilan taloa.

- Sukujuhlista on joskus ollut puhetta, mutta ei ole vielä saatu aikaan. Viimeksi kokoonnuttiin nuorimman pojan nuorimman tyttären ylioppilasjuhliin. Ja kaksi vuotta sitten poikamme Simon hautajaisiin.

Aunen silmät tummuvat. Suru on yhä läsnä.

Suuri suku, lapset, kymmenen lapsenlasta ja viisi lapsenlapsenlasta pitävät huolen siitä, ettei Aune ole liian yksin. Irmeli-tytär käy hoitamassa hänen asiansa, ja tämän tästä joku lapsista tulee tuomaan hänelle ruokatarvikkeita tai muuta tarpeellista ja pitää hänet ajan tasalla suvun tapahtumista.

Mutta Aune viihtyy yksinkin. Hän katsoo televisiota, laittaa ruokaa, pitää ajatuksensa notkeina ratkaisemalla ristisanoja, kutoo sukkia koko suvulle. Ulos hän ei juuri enää lähde. Kaksi vuotta sitten hänen jalkansa murtui, eikä ole

tullut vielä entiselleen. Mutta elämä on mielenkiintoista.

Ainakin kaksi vuotta Aune lupaa jatkaa talossaan.

Sitten onkin suuret juhlat.

Kakskertaseuran hallitus

Kakskertaseuran hallitukseen valittiin uusia jäseniä, ja joku ehdotti, että heistä kannattaisi kirjoittaa 2x-lehteen juttu. Silloin huomasi, että eihän kaikkia vanhojakaan hallituksen jäseniä ole lehdessä esitelty. Kyllähän meistä olisi mukavaa tietää, minkälaiset ihmiset huolehtivat meidän kaikkien yhteisistä asioista Kakskertaseurassa.

Raimo Västinsalo on toiminut Kakskertaseuran hallituksessa vuodesta 2013 lähtien, joista kuusi viimeistä vuotta puheenjohtajana. Hän on paljasjalkainen kakskertalainen,

asuu isänsä Toivon rakentamassa talossa Mäkivaarassa, joka on edelleen paras paikka saarilla. Täällä luonto kutsuu ulkoilemaan koirien kanssa. Västinsalo muistelee jo 1960 luvulta asti monia kilpailuja, lentopalloiltoja ja muita mukavia tapahtumia Seuraintalolta. Nykyäänkin tämä on Kakskertaseuran kokoontumispaikka, täällä toimii myös Nuorisoseuran teatteri ja monta muuta mukavaa toimintaa. Kakskertaseuran merkitys on hänen mielestään yhteisöllisyyden ylläpitäminen ja asukkaiden eduista huolehtiminen.

Seppo Muurinen toimii hallituksessa varapuheenjohtajana. Muurinen asuu puolisonsa Tarjan ja tyttärensä kanssa Kakskerran Monnoisissa. Ranta-sauna ja järven

ranta on Muuriselle tärkeä paikka jo lapsuudesta asti. Muurinen on ollut Kakskertaseuran toiminnassa mukana yli 15 vuotta. Hän kokee tämän tärkeäksi palvelutehtäväksi. ”Saarille tarvitaan koulu. Ja kevyen liikenteen väylät sinne, mistä ne vielä puuttuvat.” toteaa Muurinen.

Jarkko Koskinen on ollut hallituksessa jo vuodesta 2010 lähtien. Tällä hetkellä hän toimii sihteerinä ja rahastonhoitajana. Koskinen asuu puolisonsa Santran kanssa vaki-

tuisena kesäasukkaana Kulhon saarella vuodet ympäriinsä, ja veneily on luonnollisesti mukana kulkeva harrastus. Erityisen tärkeäksi paikaksi saarilla Koskinen tuntee oman kotipaikkansa Brå-

vallan. Koskinen näkee saarten tulevaisuuden tuovan mukanaan väestön nuortumista. Tässä muutoksessa saarille saatu kaavoitus on tervetullutta. Koskinen muistuttaa, että asioilla on tapana kasaantua liiaksi yksille henkilöille, ja sen vuoksi mukaan toivotaan uusia vapaaehtoisia toimijoita. Työhön saa avuksi monenlaisia vanhoja arkistoja. ”Apua saa aina”, lupaa Koskinen.

Miia Aaltonen

asuu Kaksikerranjärven länsipäässä Kollissa miehensä Ramin ja tyttärensä Lotan kanssa. Hän on aito turkulainen, ja saaretkin ovat olleet asuinpaik-

kana jo useita vuosia. ”Kaksikerranjärvi tarjoaa monia hienoja luontokokemuksia retkeillen ja vesillä liikkuen, kesällä meloen ja suppaillen, talvella luistellen ja potkukelkkaillen”, hän kertoo. Aaltonen harrastaa luonnossa liikkumisen lisäksi lentopalloa. Kaksikertaseuran hallitus on Aaltoselle tuore asia tämän vuoden alusta. Hän toimii siellä kulttuuri- ja toimintaryhmän vetäjänä. Aaltonen kokee tärkeäksi Kaksikerran upean luonnon säilyttämisen tuleville sukupolville. Myös kaikenlainainen yhteinen tekeminen ja yhteisöllisyys ovat hänen sydäntään lähellä.

Janne Hannuksela on toinen uusista jäsenistä hallituksessa. Hän ei ole kuitenkaan tuore saarelainen, vaan on

muuttanut nuorena miehenä Hirvensaloon. ”Rakensimme ensimmäisen kotimme jo v. 1995 Satavaan, jossa meren läheisyys ja kyläkoulu viehättivät meitä”, Hannuk-

sela kertoo. Hänelle merkittäviä paikkoja ovat Monnoisten ja Naulan lähimaastot. Hannuksela toivoo, että Satava ja Kaksikerta saisivat säilyttää maaseutumaiset näköalat, ja että saarille saataisiin vielä koulu. Tällä hetkellä Hannuksela asuu perheensä kanssa Hirvensalossa, mutta haaveena hänellä olisi rakentaa vielä uusi kotipaikka Kaksikertaan. Hannuksela kokee tärkeäksi, että Kaksikertaseuran toimintaan tulee mukaan uusia ihmisiä turvaamaan perinteiden jatkumista. Hannukselaa kiinnostaa asumiin, ympäristöön ja rakentamiseen liittyvät asiat, onhan hän toiminut rakennusalalla jo yli 30 vuotta.

Sakari Itähaarla

on eläkkeellä oleva maanviljelijä ja koneurakoitsija Hirvensalosta, Haarlan Itätalosta. Hän kertoo isänsä sukujuuren olevan lähtöisin Artukan Itäta-

lost. Itähaarla on itse syntynyt kaksikertalaiseksi, ja hänet on kastettu aikoinaan Kaksikerran kirkossa. ”Kaksikerran kirkko

on ollut aina minulle tärkeä paikka”, sanoo Itähaarla. Hän tuli mukaan Kaks kertaseuran toimintaan Kaks kerran Erän kautta kymmenisen vuotta sitten. Itähaarla kertoo viihtyvän hirsensalolaisenakin hyvin Kaks kerrassa ja pitävänsä siellä asuvista ihmisistä.

Hanna Mujunen tuli mukaan Kaks kertaseuran toimintaan viitisen vuotta sitten, ja hän on toiminut useiden tapahtumien tiedottajana ja järjestelijänä.

Mujunen on asunut jo lapsena saarilla, ja palannut juurilleen kymmenisen vuotta sitten. Metsät ja merenrannat ovat täällä hänelle tärkeitä paikkoja. Hänen mukaan saarilla on vallalla lämmin, iloinen yhteisöllinen ilmapiiri. ”Kaks kertalaiset ihmiset ovat mielenkiintoisia”, toteaa Mujunen.

Mika Eklund on asunut Kaks kerran Ollilassa jo vuodesta 2005 asti. Hän on ollut Kaks kertaseuran toiminnassa mukana useita vuosia. Eklund näkee, että saarilla olisi

paljon potentiaalia, mutta ikäjakauma vanhenee koko ajan. Olisi tärkeää saada saarille lapsiperheitä ja uutta nuorta energiaa.

Riina Tuokko on liikunta-alan ammattilainen saarilta. Aiemmin hän asui perheensä kanssa Hirvensalossa, mutta hiljaisuus ja maalaismaisemat saivat heidät hakeutu-

maan kauemmas kaupungista. Tuokko kertoo kulkevansa usein perheensä ja koiransa kanssa metsäpoluilla, joissa on helppoa irrottautua arjen kiireistä. Tuokko on ollut mukana Kaks kertaseuran toiminnassa jo pitkään. Hän näkee monia mahdollisuuksia hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kehittämiseen hyödyntäen samalla saarten upeaa luontoa.

Pasi Vaimala on eläkeläinen Kortte-rannasta, jossa hän asuu vaimonsa kanssa. Hän on syntyperältään raumalainen, mutta on tullut Kaks kertaan kesäasukkaaksi 35

vuotta sitten ja vakituiseksi asukkaaksikin jo 25 vuotta sitten. Oma koti ja rantasau-na tuntuvat hänelle merkittävältä paikalta. Vaimala on ollut hallituksessa kolme vuotta, ja hän kokee tärkeäksi saada olla mukana vaikuttamassa saarten asioihin. Kesäisin Vaimalan voi kohdata veneilemästä tai golfaamasta. Erityisesti hän toivoo, että Vapparintien puolelle saataisiin kevyen liikenteen väylä.

Tapahtumakalenteri 2025

Toukokuu

su 18.5. kello 12 Martinseurakunta, Kakskertaseura ja partiolippukunta Kakskerran Kaksoispiste järjestävät **Kaatu-neitten muistopäivän messun ja seppel-tenlaskun** Kakskerran kirkossa ja sankarihaudoilla, messun pitäjänä kirkkoherra Tuomo Norvasuo. Tapahtuman päätteeksi Kakskertaseura tarjoaa kakkukahvit huoltorakennuksella.

Kesäkuu

Neulomakerho pitää kesäneulojaiset joka toinen tiistai aikavälillä 3.6.-12.8. kello 18-20 seuraavasti:
3.6. Brittis (Kakskerta)
17.6. Susu (Attu)
1.7. Kakskerran kirkon laiturei
15.7. Liisa N (Kakskerta)
29.7. Santra (Kulho)
12.8. Elina (Kakskerta)

Tilajärjestelyjen, yhteiskuljetusten, yms. vuoksi ilmoittautuminen kuhunkin tapaamiseen viimeistään edeltävänä sunnuntaina Santralle p. 040 522 3320.

la-su 14.-15.6. kello 11-14 **Kirppis** Seuraintalolla; pihalla maksuton, sisätiloissa 5 €/pöytä kumpanakin päivänä. Ilmoit-

tautumiset Hanna Mujuselle, hanna.mujunen@outlook.com

la 28.6. kello 11-15 **Kakskertapäivä** Seuraintalolla. Ks. erillinen ilmoitus tässä lehdessä

su 29.6. kello 17 **Kakskertapäivien päätösjumalanpalvelus ja kahvitus** Kakskerran kirkossa

Heinäkuu

Lomaillaan.

Elokuu

Vesibussiretki jäsenistölle (elo- tai syyskuussa)

la 30.8. kello 13-15 Myllyjuhla Nikkilän myllyllä Satavassa, yhteislaulua, musiikista vastaa duo Jari Hauninen & kni, mahdollisuus käyntiin ”Ryssän uuneilla”, illalla elotulet Satavan sillalla

Syyskuu

Kävelytretki (kohde avoin)

Neulomakerho parittomien viikkojen tiistaisin 9.9.-16.12. kello 18-20 Seuraintalolla.

Kirjapiiri kokoontuu tiistaisin 23.9., 21.10. ja 18.11. klo 17-18 Seuraintalolla

Lokakuu

su 26.10. kello 14-17 vietetään **Sadon-korjuupäivää** Seuraintalolla

Marraskuu

la 15.11. kello 18-24 **pikkujoulut** Seuraintalolla

Joulukuu

la 6.12. kello 12 **sankarivainajien muistaminen** Kaksikerran kirkolla, kahvitus Hennalassa

Mukana myös seuraavissa tapahtumissa:

- Perinteinen **joululounas** Hirvilammella
- **Kauneimmat joululaulut** Kaksikerran kirkossa, glögi ja pipari huoltokatoksella
- **Joulumyyjäiset** Museotorpalla
- Brinkhallin **metsäkirkko**

Muutosten, tarkennusten
ja lisäysten takia seuraa
kotisivujamme
www.kakskertaseura.fi.

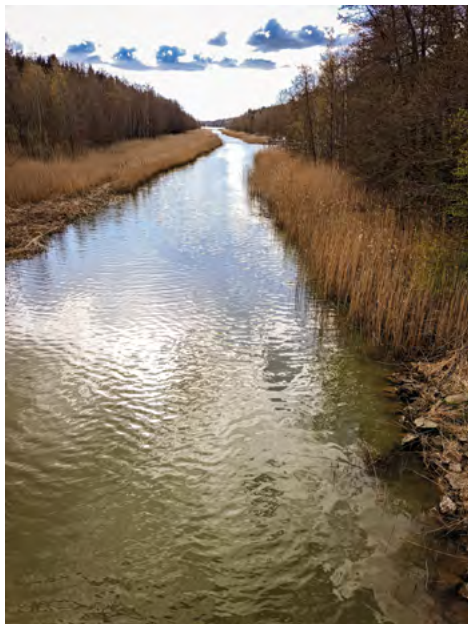
*Kakskertaseura toivottaa
lämmintä kesää, leppeitä tuulia ja
sopivasti kesäsadetta!*

Monessa mukana

Seuran tavoitteena on aktiivinen kotiseututyö lähtökohtana saaristomainen omaleimaisuus, asukkaiden kaikinpuolisesta viihtyvyydestä huolehtiminen ja kotiseututuntemuksen ja -kiintymyksen lisääminen. Aina tärkeitä asioita ovat myös liikenneratkaisut, alueen palvelut sekä ympäristöasiat. Kaksikerranjärven tilaan vaikuttavien toimenpiteiden suunnittelua varten Turun kaupunki on perustanut neuvottelukunnan, jossa seuralla on edustus.

Edellä olevilla sanoilla seuran toimintaa on kuvattu kotisivuillamme. Sieltä löytyy myös tarkempaa, konkreettista kuvausta tekemisistämme. Tässä artikkelissa on tarkoitus hyvin yleisellä tasolla ja luettelomaisesti kertoa toiminnasta, mitä teemme ja mitä olemme tehneet. Kyse ei ole varsinaisesta historiikista eikä asioiden asettamisesta tärkeysjärjestykseen.

Outi Kauppi kaivoi muististaan listan aikaansaannoksistamme vuosien varrelta. Päälimmäisenä siinä oli Satavan suntin, nykyisin Höyttisten suntin ja ennen Maijan mulkun suntin ruoppaus. Kun vilkas laivaliikenne salmessa loppui, se alkoi rehevöityä ja kasvaa umpeen. Kaks-

Suntti tänään. Kuva Jarkko Koskinen.

kertaseura hoiti ruoppauksen ja nyt suntti toimii tärkeänä pienveneväylänä.

Vuosien ajan seura hoiti partiolaisten avustamana koulun luistinkentän aurauksen. Nyt ei ole enää koulua eikä kenttää, mutta toisaalta järven jäälle autaan luistinrata, jota seurakin tukee. Teiden varsilta siivottiin partion ja muiden yhdistysten kanssa roskia, mitkä jäteauto vei kaatopaikalle.

Seura kuvasi ja tallensi Höyttisten kylän rakennukset, joista moni on jo purettukin. Kylä itsessään on yksi parhaiten säilyneitä kyläkokonaisuuksia. Seura luetteloi saarten kalastuskunnat, laati kalastusohjeet ja jakoi niitä tarvitseville. Seura järjesti myös vuosittain elotulet, haki niitä koskevat luvat koko saarille ja ponttonisillan aikana sytytti isot tervapadat sillalle. Nyt elotulia poltetaan vielä Satavan sillalla. Sellainenkin erikoisuus oli, että myytiin visakoivun taimia, jotka nyt ovat jo tosi isoja puita.

Nikkilän mylly saatiin lahjoituksena seuralle ja sitä on jo pariin otteeseen peruskorjattu. Huoltoa ja kunnostusta tehdään jatkuvasti. Myllyllä pidetään elokuun lopulla myllyjuhla.

Kakskertaseura on hoitanut siltojen liputuksen kaikkina virallisina ja vakiintuneina liputuspäivinä siitä asti, kun Satavan silta valmistui ja lipputangot asennettiin eli 90-luvun alkupuoliskolta asti. Silta valmistui 1989 ja muutama vuosi sen jälkeen saatiin tangot ja liputus alkoi.

Kakskerran viiri on seuran suunnittelema ja seura myy sitä. Toinen näkyvä tun-

nus on saarille tultaessa Satavan sillan jälkeisellä aukealla oleva taideteos, Kakskerran kunnan vaakunaan istutettu teksti ”Kakskerta - saaret salmien sylissä”.

Olemme vahvoja myös julkaisualalla. Seura on julkaissut mm. teokset ”Kakskerta kiertämässä – Eilen ja tänään” ja ”Kakskerta – saaret salmien sylissä: Kakskerta-Satava -alueen vaiheita”. Lisäksi seuran oma 2x-lehti julkaistaan kahdesti vuodessa, kesä- ja joulunumeroina.

Saarten kaavoitukseen osallistuminen, uuden ala-asteen koulun saaminen, kevyen liikenteen väylien rakentaminen Vapparintien ja Samppaantien varteen ovat kestoaiheita ja huolta on kannettu mm. Brinkhallin kartanon puistojen rappeutumisesta.

Erilaisia tapahtumia ja osallistumisia seura järjestää vuoden aikana kuutisen kymmentä. Osa on vakiintuneita, vuosia jatkuneita perinteitä, mutta joukossa on aina uuttakin. Toiveena tietenkin on, että näihin sankoin joukoin osallistutaan. Uusia tekijöitä ja ajatuksia myös toivotaan!

Liputus Satavan sillalla. Kuva Jukka Lämsä.

MARTEKKA OY

Rantaruonankatu 4
21100 NAANTALI

**RAKENTAMISTA
AMMATTITÄIDÖLLÄ**

Jukka Ronkanen 0400 536 987
e-mail jukka.ronkanen@martekka.fi

Antti Laakso 0400 545 987
e-mail anttilaakso7@gmail.com

HYDRATE DIFFERENT.

BRÄMHULTS
VITAMIN
WATER

ATK-Palvelu ARTUKKA

Uusien ja käytettyjen tietokoneiden, oheislaitteiden ja ohjelmien myynti, asennus ja huolto

Tietojen, sähköpostien ja asetusten siirrot vanhasta tietokoneesta uuteen

Virusten ja haittaohjelmien poisto ja puhdistus

ATK-Palvelu Artukka

Kesäaikana: Apajantiellä
Satavassa

Työhuone:

Virusmäentie 65 A (Laituri 3)
20300 TURKU

Pekka Artukka pekka@atkpalveluartukka.fi
0400 823 307 www.atkpalveluartukka.fi

Lähetä
tai nouda
paketit
helposti
meiltä!

Vanha Kaksikerrantie 1, p. 0207 513 860

Palvelemme: ark. 7-22, la 7-22 & su 10-22

www.k-supermarket.fi

Puhelun hinta 0207-alkuisin numeroin lankapuhelimesta 8,21 senttiä/puh. + 6,90 senttiä/min. (sis. alv 24%) ja matkapuhelimesta 8,21 senttiä/puh. + 14,90 senttiä/min. (sis. alv 24%)

SIVELTIMEN SATOA 24.6.- 20.7.2025

Brinkhallin kartanon kahviossa

Akvarelli- ja öljyvärimaalauksia v.2022-2025

Auli Muurinen-Kitula

Näyttely on avoinna Ti- Pe klo 12-17.00 La-Su klo 12-16.00

TERVETULOA !

Taiteilija on paikalla sopimukseen mukaan puh. 0400 933 222

Orikedonkatu 9, 20380 Turku
Avoinna arkisin klo 8.00-16.30
Puh. 020 7466 700

TULE LIIKKEeseen TAI TILAA VERKOSTA:
TRAKTORIKONE.FI/VERKKOKAUPPA

HUSQVARNA AUTOMOWER 310 MARK II

Tehokas ja helppokäyttöinen robottiruohonleikkuri jopa 1 000 m²:n nurmikoille. Selviää 40 % kaltevista rinteistä ja käsittelee kapeat käytävät siirtymällä niissä järjestelmälliseen leikkuuseen vähentääkseen käännösten määrää ja minimoidakseen pyöräurat.

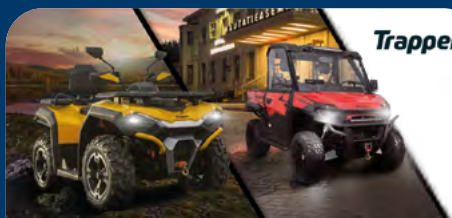
Husqvarna

TARJOUS

1.880 €

**ASENNETTUNA PIHALLE
TURUN LÄHIALUEELLA!**

Kotitalousvähennyskelpoisen asennustyön osuus 380 €

Trapper.

**TRAPPER UTV- JA ATV-
MÖNKIJÄT NYT MEILTÄ!**

**TARJOUS TRAPPER 450L
GUARDIAN EPS 60 KM/H**

Uudistunut Trapper ATV

- Ajotietokone 7" LCD-näytöllä
- Ohjaustehostin
- Vinssi vakiona
- Tyylikkää LED-valot
- T3b, 400 cc, 1-syl, 4-tahti, 23 kw / 32 Nm
- Selkänoja, kahvansuojat, Long-malli (rek. kahdelle)

6.390 €

+ toimituskulu 0 € (norm. 390€)

Hinnat sis. alv 25,5 %. Tarjoukset voimassa 30.6.2025 asti tai niin kauan kuin varastoa riittää.

Satavarakenne Oy

SATAVAC.fi - Jo vuodesta 1997

**Olemme korjausrakentamisen
ammattilaisia**

Meiltä:

- Rappaukset
- Saneeraus- ja muutostyöt
- Kattojen huollot ja korjaukset
- Kattojen pesut, pinnoitukset
ja maalaukset
- Sauna- ja kylpyhuoneremontit
- Kosteusmittaukset
- Kaivuutyöt

**Myös saari-
kohteet!**

OTA YHTEYTTÄ

0400-466700 | info@satavarakenne.fi

Miska Kaukonen ja Valteri Roiha

Olipa kerran
KALEVALA

-Yleissivistävä komedia kahdella näyttelijällä-

*Esitykset Aboa Vetus Ars Nova -museon pihalla
Liput 39 € • avanfilitapahtumat*

25.6.-30.8.

SVP
Satavan Venepalvelu Oy

HUOLLOT ° SÄILYTYS ° LAITURIPAIKAT ° NOSTOT JA LASKUT

60°22'28.2"N 22°07'26.8"E
AVOINNA ARKISIN KLO 9-16

Samppaantie 385, 20960 Turku p. 020 735 1414 www.satavanvenepalvelu.fi

TURUN
SÄÄTÖLAITE- JA POLTINHUOLTO OY

- Öljylämmityslaitteistot
- Kiinteistöautomaatio
- LVI- työt

Arttu Tuomi 044-991 810

Juho Tuomi 040-125 2999

www.saatolaite.fi

SORALIIKE
SUOVANEN OY

RUSKO, puh. 0400 223 160
soraliike@soraliikesuovanen.fi
NOPEASTI JA EDULLISESTI

• SEULOTTUA MULTAA	• HIEKKAA
- peruskalkittua ja lannoitettua	• LEIKKIHIEKKAA
• SEPELIÄ • SORAA	• SALAOJASORAA
• RANTAHIEKKAA	• KORISTEKIVET

Kukat kesän juhliin
lähikukkakaupastasi!

0400 284882

voikukka@voikukkaflowershop.fi

www.voikukkaflowershop.fi

Stålarminckatu 33, 20810 Turku

Tervetuloa!

KAASKERRAN SEURAIN TALO

Viihtyisä perhejuhlien pitopaikka

Tilaa 130 henkilölle Tiedustelut puh. 0503479918
Samppaantie 90, 20960 TURKU (Satavan saari)

2X - lehden toimitus

Julkaisija: Kakskertaseura ry

Päätoimittaja:

Raimo Västinsalo

raimo.vastinsalo@gmail.com

044 337 7541

Toimitussihteeri:

Jarkko Koskinen

jarkko.i.kos@gmail.com

0400 822 855

Taitto ja ulkoasu: Ville Laasonen / Painola

Painopaikka: Painotalo Painola

T. Nieminen Oy

Ilmoitushinnat ja ilmoitusten koko (mm)

1/1 takakansi väri	300 €	148 x 168 + 3 mm leikkuuvarat
1/1 sisäsivu väri	250 €	148 x 210 + leikkuuvarat tai 138 x 199
1/1 sisäsivu musta	200 €	kuten yllä
1/2 sisäsivu väri	150 €	vaaka: 148 x 103 + leikkuuvarat tai 138 x 97 pysty: 72 x 210 + leikkuuvarat tai 68 x 199
1/2 sisäsivu musta	120 €	kuten yllä
1/4 sisäsivu väri	100 €	pysty: 68 x 97 tai vaaka: 138 x 46
1/4 sisäsivu musta	60 €	kuten yllä

Kakskertaseura ry

Kakskertaseura ry c/o Raimo Västinsalo
Mäkivaarankuja 34 , 20960 Turku
kakskertaseura@kakskertaseura.fi
www.kakskertaseura.fi
Y-tunnus 3034542-1
Seuran tilinumero FI20 5711 2740 0121 04

Hallitus

Raimo Västinsalo, puheenjohtaja
Mäkivaarankuja 34, 20960 Turku
raimo.vastinsalo@gmail.com,
puh. 044 337 7541

Seppo Muurinen, varapuheenjohtaja
Monnoistentie 5, 20960 Turku
muurinens@gmail.com
puh. 258 7805, 0400 763 822

Jarkko Koskinen, sihteerin, rahastonhoitaja
Peltolantie 6 D 124, 20720 Turku
jarkko.i.kos@gmail.com
puh. 0400 822 855

Miia Aaltonen
miia.aaltonen101@gmail.com
puh. 040 845 5345

Mika Eklund
mikae@live.fi

Janne Hannuksela
janne.hannuksela@opetukset.fi

Sakari Itähaarla
sakari.itahaarla@gmail.com

Hanna Mujunen
hanna.mujunen@outlook.com

Riina Tuokko
riina.tuokko@gmail.com
puh. 0500 780 547

Pasi Vaimala
pasi.vaimala@pp.inet.fi

Liity jäseneksi!

Seuran varsinaiseksi jäseneksi voi hakea kotisivuiltamme www.kakskertaseura.fi löytyvällä lomakkeella tai lähettämällä yhteystiedot sihteerille. Samassa taloudessa voi olla vähintään yhden pääjäsenen lisäksi haluttu määrä sivujäseniä. Seuran jäsenkirjeet ja kokouskutsut sekä 2X-lehti postitetaan pääjäsenelle. Sivujäsenet ovat pääjäsenten tavoin seuran täysivaltaisina jäseninä oikeutettuja osallistumaan seuran toimintaan ja päätöksentekoon.

Kuva: Pirjo Koskinen.

Kakskertaseuran myyntituotteet

KAKSKERTA 2

Saaret, ihmiset, vaiheet

ISBN 951-595-013-9 Gummerus 1995, 239 sivua

Myynti:

Hanna Mujunen: hanna.mujunen@outlook.com

Kakskertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

ISÄNNÄNVIIRI Kakskerta -viirejä

iso viiri 50 x 450 cm 80 €

pieni viiri 40 x 350 cm 70 €

Myynti:

Hanna Mujunen: hanna.mujunen@outlook.com

Kakskertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

SaariBaari ottaa vastaan tilauksia

VILLASUKAT

Kakskerran väreihin kudotut sukat, saatavana eri kokoja tilauksen mukaan; aikuisten sukat 35 €, lasten sukat 20 €

Myynti:

Hanna Mujunen: hanna.mujunen@outlook.com

Kakskertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

KAKSKERRAN MUKI

Hinta 10 €

Myynti:

Hanna Mujunen: hanna.mujunen@outlook.com

Kakskertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

Kakskerran vaakunalla tai saarten kartalla varustettu kassi. Kummankin myyntihinta on 12 €.
Kakskerran kartalla varustettu t-paita, useita värejä, hinta 25 €. Myynti kuten yllä.

Kauppakassi

Kaksoiskahvakassi

Paita

APTEEKIN TERVEYSPISTE

Hirvensalon apteekin Terveyspisteessä sinua palvelee **sairaanhoitaja Hanna-Mari**

hirvensalonapteekki.fi
puh 020 7310091

Terveyspisteen palveluita ovat mm.

- Rokotukset
 - Korvahuuhtelu
 - Kolesterolit
 - Hemoglobiini
 - CRP eli tulehdusarvot
 - Neuvontaa ravitsemus- liikunta-uniasioissa
- Ilman erillistä lähetettä

Nyt myös NEOSTRATA ihonhoidot
sairaanhoitajamme tekemänä!

Teen myös
kotikäyntejä!

Tästä ajanvaraukseen

saarist
apteekki.fi

APTEEKIN TERVEYSPISTE

Sairaanhoitajan vastaanotto

ma ja pe 9-17

ti ja to 11-19

ke suljettu

p. 020 7310091

Palvelun tuottaa Marinpharma Oy

Hirvensalon
APTEEKKI

HIRVENSALON APTEEKKI

Ma-pe 9-19 la 9-17

Pitkäpellonkatu 2

20900 Turku

p. 02 2844 660

Hirvensalonapteekki.fi